

**Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2021

Markéta Štefková

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta

Bakalářská práce

**Kvalitativní výzkum internetového
pirátství v kontextu nástupu
audiovizuálních mediálních služeb na
vyžádání
(Netflix)**

Markéta Štefková

Katedra divadelních a filmových studií

Vedoucí práce: doc. Mgr. Pavel Zahrádka, Ph.D.

Studijní program: Žurnalistika – Televizní a rozhlasová
studia

Olomouc 2021

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/diplomovou práci na téma Kvalitativní výzkum internetového pirátství v kontextu nástupu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Datum

.....

podpis

NEPOVINNÉ. NEDOPORUČUJE SE DĚKOVAT VEDOUCÍMU PRÁCE,
POKUD TATO PRÁCE NEBYLA KONZULTOVÁNA.

Na tomto místě může být případně uvedeno poděkování vedoucímu práce, konzultantovi, popř. dalším osobám. Např.: Rád(a) bych touto cestou vyjádřil(a) poděkování *<jméno vedoucího bakalářské/diplomové práce>* za jeho cenné rady a trpělivost při vedení mé bakalářské práce. Rovněž bych chtěl(a) poděkovat *<jméno konzultanta>* za vstřícnost a pomoc při získání potřebných informací a podkladů.

OBSAH

Obsah

Úvod.....	5
1. Teoretická část	7
1.1. DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ	7
1.2. ŠÍŘENÍ AUDIOVIZUÁLNÍHO OBSAHU NA INTERNETU	8
1.3. PORUŠENÍ PRÁVA NA DUŠEVNÍM VLASTNICTVÍ	10
1.4. ANALÝZA SPOTŘEBITELSKÉHO CHOVÁNÍ UŽIVATELŮ AUDIOVIZUÁLNÍCH DĚL.....	13
1.5. STREAMOVACÍ SLUŽBY A JEJICH UPLATNĚNÍ V SOUČASNÉ DOBĚ	19
1.6. PŘEDSTAVENÍ STREAMOVACÍ SLUŽBY NETFLIX	21
2. Metodologická část	24
2.2. VÝZKUMNÝ PROBLÉM	24
2.3. CÍL VÝZKUMU A VÝZKUMNÉ OTÁZKY	24
2.4. VÝZKUMNÁ METODA	25
2.5. METODA SBĚRU DAT	26
2.6. ANALÝZA DAT.....	27
3. Empirická část.....	29
3.2. PROFIL VÝZKUMNÉHO VZORKU	29
3.3. ROZBOR POLOSTRUKTUROVANÝCH ROZHOVORŮ	29
3.4. SHRUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	38
Závěr	42
Seznam použitých pramenů a literatury	45
Seznam tabulek.....	47
Seznam Grafů.....	48
Seznam obrázků	49
Seznam příloh	50
1. <Polostrukturované rozhovory>.....	51

Úvod

Piráství a padělatelství bylo zaznamenáno od úsvitu uměleckého počínání lidstva. Již ve středověku požadovali králové malby od prvotřídních malířů, ale častokrát obdrželi padělky nebo druhořadé repliky. Už tehdy vznikly základy kopií, které ztělesňují skutečnost. S tímto jevem se poté setkáváme po celá staletí. A tak ochrana duševního vlastnictví i dnes patří k významnému tématu současnosti. Internet se rychle rozšiřuje, je snadno zneužitelný pro různé druhy pirátství a jiné trestné činy. V právním řádu České republiky není pojem pirátství přesně definovaný, i když pirátství představuje závažný problém a jedná se zejména o celosvětový jev, který je praktikován na principech, kdy pachatelé mají stejnou motivaci-zisk. Jedná se o nezákonnou a trestnou činnost, která je uplatňována ve formě krádeže.

S rozvojem vysokorychlostního internetového připojení došlo k neomezenému šíření objemu dat, neboť byla odbourána přirozená bariéra nekontrolovatelnému šíření obsahu, včetně toho pirátského. Stahování obsahu bylo dříve časově náročnější, nicméně nyní je již možné stáhnout obsah během několika minut. Vzhledem k jeho stále větší dostupnosti se v průběhu let stal běžnou součástí života společnosti a jeho vzrůstající rychlost tvoří základ pro rozvoj pirátských aktivit. Ovšem se vznikem streamovacích služeb dochází ke snižování pirátských aktivit.

Tématem bakalářské práce je výzkum internetového pirátství v souvislosti s nástupem audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Obsahem práce budou doposud zpracované výzkumy na uvedenou problematiku a základní pojmy, které s oblastí nelegálně distribuovaným obsahem na internetu souvisí. Podstatné je také zjištění motivace a způsobů konzumace pirátského obsahu. Hlavním cílem bakalářské práce je zjištění, jaké faktory a motivace působí na změnu chování spotřebitelů a jejich přesun od využívání nelegálního šíření obsahu k legálnímu.

Hlavní výzkumná otázka této práce spočívá v tom, co motivuje konzumenty ke stahování a vytváření pirátských kopií a v jaké míře se toto chování vyskytuje ve zkoumaném vzorku korespondentů.

Bakalářská práce je rozdělena na tři části. První teoretická část se zabývá problematikou v odborné rovině, jež je podstatná pro vytvoření části praktické. Jedná se zejména o uvedení do problematiky duševního vlastnictví, společenského

hlediska a analýze spotřebitelského chování v jich provedených výzkumech týkající se nelegálního šíření obsahu a využívání placených streamovacích služeb.

Druhá část bakalářské práce se zabývá metodologií práce, tedy uvedením cíle výzkumu, stanovení výzkumného problému, určením výzkumných otázek a objasnění výběru metody pro výzkum včetně určení cílové skupiny respondentů. Empirická část se dále věnuje zdůvodnění volby a charakterizování sběru dat prostřednictvím rozhovorů a jejich analýzy s využitím metody kvalitativní (zakotvené) teorie. Závěrem jsou nastíněny důvody přechodu od zdrojů s nelegálně šířeným obsahem ke zdrojům s legálně šířeným obsahem v porovnání s předchozími výsledky výzkumů, jenž se zabývají stejnou problematikou.

Třetí část bakalářské práce se věnuje empirickému výzkumu. V uvedené části bude specifikován profil výzkumného vzorku, rozbor polostrukturovaných rozhovorů a shrnutí zjištěných výsledků v rámci provedeného výzkumu.

1. Teoretická část

Teoretická část bakalářské práce se zabývá problematikou duševního vlastnictví, šíření audiovizuálního obsahu za pomoci internetu a porušením práv na duševní vlastnictví. Podstatné jsou také kapitoly zabývající se popularitou streamovacích služeb a analýzou spotřebitelského chování uživatelů.

1.1. Duševní vlastnictví

Duševní vlastnictví je možné chápat jako souhrn smysly vnímatelných nehmotných předmětů, jenž nejsou v právním smyslu věcmi ani právy samotnými, ovšem jako nehmotné majetkové hodnoty mají způsobilost být samostatnými předměty právních vztahů. Nehmotné majetkové hodnoty vznikají podle své povahy a druhů různě a to zejména jako výsledky tvůrčí činnosti fyzických osob anebo jako netvůrčí činnosti fyzických a právnických osob, kde se jedná o případy vznikající z obchodní či hospodářské činnosti, jak uvádí Šulc a Bartoš.¹

Zatímco Váchal a kol.² nahlíží na pojem duševního vlastnictví, jako na samotný význam slova vlastnictví, které z právního hlediska znamená výlučné (neomezené) právo k dané věci, což představuje zejména právo s touto věcí jakýmkoliv dovoleným způsobem nakládat, držet ji, užívat ji podle své vůle, požívat její plody a vyloučit každého, kdo by v tomto oprávnění vlastníka rušil. Nikdo jiný nemůže bez jeho souhlasu konkrétní věc právoplatně užívat a disponovat s ní. Předmětem duševního vlastnictví jsou nehmotné statky, jenž jsou výsledkem nějaké tvůrčí činnosti lidí.

Váchal a kol.³ následně pokračuje ve vysvětlení problematiky a uvádí, že předmět duševního vlastnictví tvoří nehmotné statky, které je možné charakterizovat jako zvláštní druh objektů právních vztahů, jenž je možné odlišovat tím, že jsou nehmotné

¹ ŠULC, Petr, BARTOŠ, Aleš. *Elektronická kniha: Autorské právo v otázkách a odpovědích*. 2. vyd. Praha: Pierot, 2012, 233 s. ISBN 978-80-735-3223-9

² VÁCHAL, Jan, VOCHOZKA, Marek a kolektiv. *Podnikové řízení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2013, 688 s. ISBN 9788024786827

³ VÁCHAL, Jan, VOCHOZKA, Marek a kolektiv. *Podnikové řízení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2013, 688 s. ISBN 9788024786827

povahy. Jedná se zejména o určité myšlenky, způsoby vyjádření s určitým znakem osobitosti subjektů, jež jsou výsledkem tvůrčí činnosti jednotlivce nebo skupiny.

Ježek a kol. podrobněji definuje obsah duševního vlastnictví.⁴ Práva k duševnímu vlastnictví vyplývají z Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO), kde je uvedeno, že obsahem duševního vlastnictví jsou zejména literární, umělecká a vědecká díla, výkony umělců, zvukové záznamy a vysílání, vynálezy, vědecké objevy, průmyslové vzorky, ochranné známky a obchodní jména a názvy. Uvedený výčet stanovuje, že předmětem duševního vlastnictví jsou také myšlenky realizované v oblasti hospodářství, tzn. průmyslové vlastnictví a myšlenky realizované v umělecké oblasti, na která se vztahují autorská práva. Podstatná je také ochrana proti nekalé soutěži nebo jakákoliv jiná práva, jež jsou výsledkem duševní činnosti v oblasti průmyslové, vědecké, literární nebo umělecké např. know – how.

1.2. Šíření audiovizuálního obsahu na internetu

Konzumace médií vždy probíhala na základě ekonomické výměny. Ta probíhala formou jednorázového nákupu, licencí či předplatného. Postupně ale internet umožnil další alternativní možnosti šíření obsahu, které často porušují zákony. Jednou z nich jsou peer-to-peer sítě

Peer-to peer (P2P) sítě jsou takové sítě, ve kterých jsou si všechny připojené počítače rovny. Dochází tak k popření klasické vazby uživatelů na server, který funguje pouze jako zprostředkovatel informace. Data, k jejichž výměně dochází prostřednictvím peer-to-peer sítí, se totiž nacházejí na pevných discích jednotlivých uživatelů namísto centrálního serveru. Uživatelé těchto sítí tak zpřístupňují části svých paměťových disků ostatním uživatelům a data se přenáší přímo mezi oběma počítači. Mezi uživateli funguje rovnoprávnost. Z technologické podstaty těchto sítí musí uživatelé,

⁴ JEŽEK, Jiří a kolektiv. *Prosazování práv z duševního vlastnictví* [online]. 2003 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <http://www.dusevniivlastnictvi.cz/images/dokumenty/prosazovanipravdusevniivlastnictvi.pdf>

kteří chtějí data stahovat, zároveň také soubory sdílet ke stažení ostatním.⁵ Jednou ze základních výhod P2P sítí je fakt, že s rostoucím množstvím uživatelů celková dostupná přenosová kapacita roste, zatímco u modelu klient-server se musí uživatelé dělit o konstantní kapacitu serveru, takže při nárůstu uživatelů klesá průměrná přenosová rychlost.⁶

Nejvyspělejší formu P2P sítí představují tzv. hybridní sítě, které umožňují stahovat jednotlivé soubory naráz od více uživatelů, rychlé a efektivní vyhledávání, zlepšení schopnosti stahovat datově objemné soubory, jako jsou například filmy a schopnost zvládnout velký nápor uživatelů. Nejrozšířenějším představitelem této nejnovější generace je BitTorrent18.⁷

Další formou šíření nelegálních kopií audiovizuálních obsahů jsou hostingové služby. Tyto portály představují velký úložný prostor přístupný online, kam mohou uživatelé, zpravidla anonymně, ukládat libovolná data, a tím je poskytovat dále ke stažení. Průkopníkem těchto služeb byl původně německý portál Rapidshare, který vznikl v roce 2006. V českém prostředí je nejvíce používanou službou server Ulož.to.

Na rozdíl od P2P sítí zde figuruje centrální úložiště, kam jsou všechny soubory nejprve nahrány a následně zpřístupněny uživatelům ke stažení. Dalším rozdílem zpravidla bývá existence dvou forem přístupu na server. Uživatelé si mohou vybrat mezi placeným členstvím a členstvím tzv. volného uživatele (free user), přičemž bezplatný přístup s sebou nese různá omezení v podobě snížené maximální rychlosti

⁵ FAŠÁNEK, Michal. *Uživatelské praxe při obstarávání si audiovizuálních obsahů za použití internetu* [online]. Brno, 2013 [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: file:///C:/Users/marki/Downloads/fasanek_dipl_prace_ytninbwx.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita.

⁶ *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Peer-to-peer* [online]. c2020 [citováno 19. 04. 2021]. Dostupný z WWW: <<https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Peer-to-peer&oldid=18687801>>

⁷ FAŠÁNEK, Michal. *Uživatelské praxe při obstarávání si audiovizuálních obsahů za použití internetu* [online]. Brno, 2013 [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: file:///C:/Users/marki/Downloads/fasanek_dipl_prace_ytninbwx.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita.

stahování nebo znemožnění stahování více souborů najednou. Relativní výhodou je, že uživatelé zde nejsou nuceni ke sdílení souborů.⁸

1.3. Porušení práva na duševním vlastnictví

Pirástvím je jakékoliv neoprávněné užití autorského díla a ostatních předmětů ochrany podle práv souvisejících s právem autorským takovým způsobem, který přísluší pouze nositelům práv k těmto dílům a ostatním předmětům. Pirátství je parazitování na duševním vlastnictví někoho jiného. Název pirátství vznikl původně podle pojmenování černých rozhlasových stanic umístěných na lodích kotvících v mezinárodních vodách, které neoprávněně vysílaly hudbu, tedy autorská díla. Postupně se tento název rozšířil na celou oblast porušování práv k duševnímu vlastnictví. Faktem je, že tzv. pirátství je obyčejná krádež.⁹

Problematikou padělání audiovizuálních děl se zabývá zejména Česká protipirátská unie založena v roce 1992 za účelem ochrany autorského práva a práv souvisejících s právem autorským k audiovizuálním dílům a potírání všech forem pirátství v oblasti výroby, dovozu a šíření audiovizuálních děl.¹⁰

Pirátskými aktivitami je zasažena celá společnost. Podle České protipirátské unie porušování autorských práv k audiovizuálním dílům představuje hlavní faktor poklesu návratu investic, které byly vloženy do distribuce a výroby filmů. Ovšem pirátství je jevem ve společnosti rozšířeným ale také tolerovaným. A to zejména z důvodu jednoduchosti při šíření souborů s nelegálním obsahem.

Česká protipirátská unie¹¹ se domnívá, že hlavním důsledkem je nedostatečná kulturní a společenská výchova společnosti. Jenž se projevuje v důsledku toho, že

⁸ FAŠÁNEK, Michal. *Uživatelské praxe při obstarávání si audiovizuálních obsahů za použití internetu* [online]. Brno, 2013 [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: file:///C:/Users/marki/Downloads/fasane_k_dipl_prace_ytninbwx.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita.

⁹ CO JE TO PIRÁTSTVÍ A JAKÉ TRESTY ZA NĚJ HROZÍ? *Česká protipirátská unie* [online]. Praha [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://www.cpuofilm.cz/piracy.html>

¹⁰ CO JE TO PIRÁTSTVÍ A JAKÉ TRESTY ZA NĚJ HROZÍ? *Česká protipirátská unie* [online]. Praha [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://www.cpuofilm.cz/piracy.html>

¹¹ FILMY NEJSOU ZADARMO. *O pirátství*. [online]. 2021 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.filmynesouszadarmo.cz/cs/o-piratstvi/>

mládež na filmy nahlíží pouze jako na spotřební zábavu a neuvědomují si úsilí, které stálo za jeho vznikem. Bohužel spolu s nízkým právním základem k duševnímu vlastnictví přispívá pirátství k devalvaci filmového průmyslu. A tak je v současné době kladen důraz na prevenci a vzdělávání v této oblasti, v čemž se právě Česká protipirátská unie angažuje. Užití díla či jiného předmětu ochrany podle práv souvisejících s právem autorským bez souhlasu vykonavatelů práv k nim je porušením práva autorského, resp. práv souvisejících s právem autorským a zakládá občanskoprávní i trestněprávní, resp. přestupkovou či správní odpovědnost. Kdo svévolně, tedy bez souhlasu nositelů autorských práv a práv souvisejících s právem autorským, užívá předmět ochrany podle těchto práv, dopouští se neoprávněného zásahu do autorského práva a práv souvisejících s právem autorským a měl by si být vědom nepříznivých důsledků, které pro něho z jeho jednání vyplývají. Za spáchání přestupku hrozí fyzické osobě pokuta do výše 50.000,-Kč, 100.000,- Kč nebo 150.000,- Kč podle typu přestupku.¹²

Ovšem na základě opatření, která jsou spojena s nouzovým stavem a pandemií COVID-19 bylo dle iDNES.CZ¹³ zaznamenán nárůst pirátského stahování filmů a seriálů, a to až o 165 %. K nejvíce stahovaným filmům patří zejména oscarové snímky z české tvorby pak seriály *Ulice* nebo *Ordinace v růžové zahradě*. Stahování prý podporuje opatření, že lidé musí zůstat více doma a také fakt, že televize se v důsledku omezené tvorby více uchylují k reprízám. Společnost Wemazz, která se zabývá odhalováním pirátských kopií, uvedla, že je vysoce pravděpodobný nárůst pirátského stahování, neboť spotřebitelé volí spíše neplacenou pirátskou verzi. Ovšem vedle stahování se také zvyšuje sledovanost televizí a streamovacích platforem. Podle iDNES.cz TV Nova zaznamenala nárůst o 13 % v divácké skupině od 15- 54 let, o víkendu se sledovanost TV Novy zvyšuje v průměru o dalších 28 %.

¹² CO JE TO PIRÁTSTVÍ A JAKÉ TRESTY ZA NĚJ HROZÍ? Česká protipirátská unie [online]. Praha [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://www.cpuofilm.cz/piracy.html>

¹³ IDNES.cz. Lidé kvůli koronaviru víc nelegálně stahují filmy i seriály typu *Ulice*. [online]. 2021 [cit. 2020-03-20]. Dostupné z https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/koronavirus-filmy-stahovani-internet-piratstvi.A200320_105909_ekonomika_bur

Jetmar uvádí¹⁴, že Češi objevují předplatné filmů a seriálů pozvolna oproti okolnímu světu. Zájem sice o platformy s filmy a seriály roste, ale v porovnání s evropskými poměry se jedná o zájem malý, což trh postižený pandemií COVID-19 nezachrání. Již nějakou dobu jsou uzavřená kina, není možné natáčet, pozastavila se přeshraniční spolupráce a propadá se i reklamní trh. Jako pozitivní fakt je možné ale uvést zvýšený zájem Čechů o legální cestu ke sledování filmů a seriálů.

Budoucnost je predikovaná jako stále více streamovaná a bude docházet i k proměně místních televizí. Již nyní se na internetu objevuje celá škála zahraničních služeb, které nabízí legální způsoby sledování obsahu. Existují zde tři modely. Prvním z nich tvoří měsíční předplatné (Netflix, HBO GO, Voyo atd.), online půjčovna jednotlivých titulů (iTunes, Google Play) a snímky zdarma (iVysílání, iPrima, Mall.tv atd.). Tyto společnosti většinou získávají tržby z reklam.

Netflix v roce 2018 využívalo v Česku zhruba 2,1 % domácností, nyní se již jedná o 11 %. Uvedenou opožděnost je možné spatřovat v tom, že Češi preferují český dabing. V rámci průzkumu uživatelů ve věku 37- 51 let se jednalo až o 90 % osob. Je pravděpodobné, že s klesajícím věkem se zvyšuje jazyková vybavenost, nicméně určitá jazyková bariéra je patrná v porovnání se západními státy Evropy, kde jsou streamovací platformy poměrně rozšířené.¹⁵

Jermar¹⁶ uvádí, že důvodem nižšího zájmu o placené platformy je také z důvodu oblíbenosti v pirátství, které během pandemie vzrostlo mnohonásobně oproti uživatelům VOD. Filmy stahuje zhruba 33 % Čechů, seriály kolem 24 %. Obsah stahují i lidé, kteří využívají VOD, neboť si hradí pouze jednu streamovací platformu a obsah pro ně není dostačující. Ivan Hronec spatřuje významný problém zejména ve velikosti vlivu Ulož.to, jenž patří mezi největší šířitele nelegálního obsahu.

¹⁴ JETMAR, J. *Češi objevují předplatné filmů a seriálů pozvolna*. [online]. 2020 [cit. 2021-01-05]. Dostupné <https://www.mediar.cz/cesi-objevuji-predplatne-filmu-a-serialu-pozvolna/>

¹⁵ JETMAR, J. *Češi objevují předplatné filmů a seriálů pozvolna*. [online]. 2020 [cit. 2021-01-05]. Dostupné <https://www.mediar.cz/cesi-objevuji-predplatne-filmu-a-serialu-pozvolna/>

¹⁶ JETMAR, J. *Češi objevují předplatné filmů a seriálů pozvolna*. [online]. 2020 [cit. 2021-01-05]. Dostupné <https://www.mediar.cz/cesi-objevuji-predplatne-filmu-a-serialu-pozvolna/>

1.4. Analýza spotřebitelského chování uživatelů audiovizuálních děl

V rámci následující kapitoly dojde ke shrnutí výsledků již provedených výzkumů z hlediska změny spotřebitelského chování uživatelů audiovizuálních děl.

Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem z října 2019 provedená autory Ivetou Jansovou, Jakubem Mackem, Alenou Mackovou a Štěpánem Žádníkem, byla vytvořena na základě řešení projektu „*Výzkum dopadu stávající legislativy a strategie Evropské unie pro jednotný digitální trh (DSM) a český audiovizuální průmysl: evaluace (autorsko) právního systému a příprava kulturní politiky v rámci DMS*“. Cílem analýzy bylo shrnutí zjištění kvalitativního výzkumu českých konvergentních publik se zaměřením na motivy, které respondenty vedou k volbě mezi jednotlivými aktuálně dostupnými zdroji audiovizuálních obsahů.¹⁷

Výzkum byl založen na kvalitativních polostrukturovaných rozhovorech s respondenty starší 18 let. Sběr dat probíhal od dubna 2018 do června 2019. Rozhovorů se zúčastnilo 80 respondentů z toho 41 žen a 39 mužů ve věku od 18- 58 let, kde průměrný věk byl 31,46 let. Vzorek respondentů byl z demografické stránky heterogenní v případě pohlaví a hlediska bydliště respondentů. V rámci srovnání s výzkumem, který byl prováděn v období 2013- 2015 je patrné, že větší část respondentů patří mezi uživatele placených audiovizuálních služeb, což umožňuje lépe nahlédnout na motivátory, které vedou respondenty k rozhodování mezi oficiálními a neoficiálními zdroji obsahů. Je podstatné, že faktory jsou mnohem obsáhlejší než pouze finanční či nefinanční povahy.¹⁸

Hlavní motivací post- televizních uživatelských prací je snaha respondentů mít větší autonomii volby, jinak řečeno, respondenti chtějí získat a udržet si větší kontrolu nad

¹⁷ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

¹⁸ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

celou konzumací audiovizuálních obsahů. Jedná se zejména o potřebu kontroly na časovou dimenzi spotřeby, konkrétně jaké filmy a seriály sledují, kdy takové sledování je přerušeno např. reklamou a kdy bude film/seriál znovu pokračovat. Zde je možné říci, že respondenti se sledování reklam vyhýbají. Dále je podstatná kontrola nad prostorovou dimenzí, což představuje čas, kdy ke konzumaci médií dochází v rámci domova ale i mimo něj. Podstatná je také finanční stránka konzumace audiovizuálních obsahů, kontrola nad technickými a jazykovými vlastnostmi obsahů (zejména míra volby mezi titulky a dabingem). A podstatná je také kontrola nad volbou typu výběru obsahů např. zda bude při výběru možné platformy vybírat konkrétní obsah. Právě typ kontroly určité platformy pak ovlivňuje soubor zkušeností konkrétního diváka.¹⁹

Důležitá je dostupnost či nedostupnost obsahů, jenž chtějí respondenti konzumovat a to zejména u obsahů nedostupných, kde respondenti volí alternativní cesty např. sledování filmů/seriálů online na neplacených zdrojích anebo stahování obsahů. K posilování těchto alternativních cest dochází v případě posílení intenzity individuálního vztahu ke konkrétnímu obsahu, neboť to ovlivňuje překážky, které jsou respondenti ochotni podstoupit, aby k uvedenému obsahu získali přístup. Ostatní determinanty, které spoluurčují volené cesty pro získávání audiovizuálního obsahu, sehrávají pouze vedlejší roli, jelikož touha vidět konkrétní obsah, jenž je pro respondenta důležitý, představuje největší motivaci, která vede pak ke změně návyků sledování filmů/seriálů. A to i v případě, že se jedná o cesty rizikové nebo eticky nevhodné např. stahování obsahu.²⁰

Podstatný determinant tvoří výběr zdroje podle finanční situace respondentů, jazykové kompetence respondentů, komfortu snadného přístupu k obsahu atd. Žádný z uvedených determinantů není schopný zvrátit pocit nutnosti zhlednutí určitého

¹⁹ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

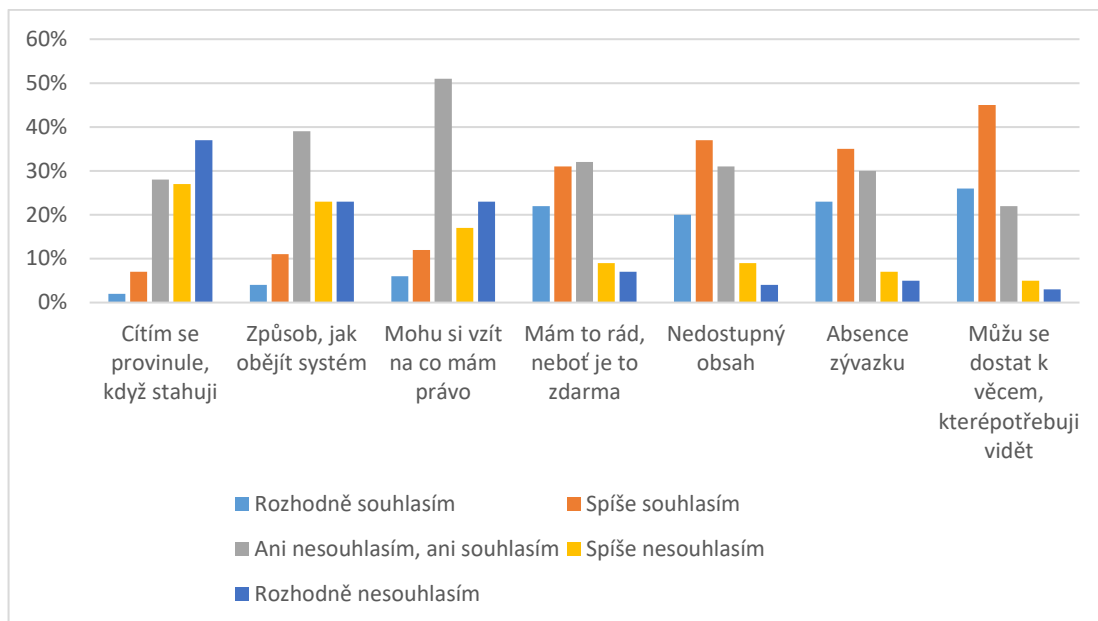
²⁰ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

obsahu. Tuto nutnost primárně ovlivňuje individuální vztah k obsahu např. se jedná o zhlédnutí něčeho co je velmi populární v určité sociální skupině. Dalším determinantem je také komfort týkající se získávání technické kvality obsahů např. časová náročnost stahování filmů/seriálů, kde výsledky obsahu byly nejisté např. špatná kvalita zvuku, obrazu, nápisy přes obrazovku, zahraniční dabing atd. Z hlediska eliminace času, někteří uživatelé využívají placené stahování z webových stránek jako je ulozto.cz nebo Webshare.²¹

Graf níže zobrazuje tvrzení respondentů týkající se jejich postojů ke stahování a sledování obsahu zdarma. Z uvedeného vyplývá, že většina respondentů se necítí provinile při nelegálním šíření obsahu. Vyhraněný názor nemají v případech týkající se obcházení systému. Dotázaní stahují nelegálně obsah z důvodu jeho nedostupnosti v legálních zdrojích a neradi se zavazují jako v případě streamovacích zprostředkovatelů.

Graf 1: Vybrané postoje ke stahování a sledování zdarma v období 2019- 2020

²¹ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

Zdroj: MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

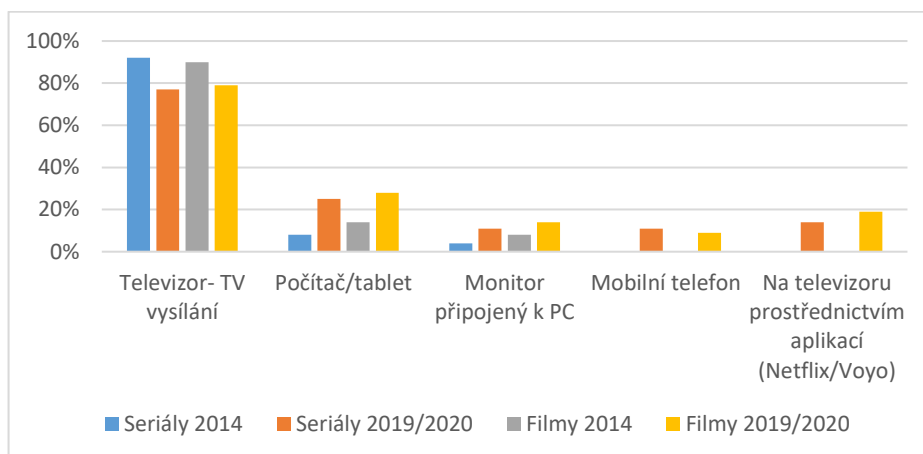
Respondenti, kteří si služby placených televizí jako je Netflix nebo HBO hradí, uvedli, že platformy mají snadně dostupný obsah, což jim ve výsledku šetří čas. Výhoda je také v tom, že respondenti nemusí k obsahu získávat dále titulky, neboť mají k dispozici širokou více jazyků. Placené televize jsou také využívány, jelikož neosahují reklamy, což ocenili respondenti, kteří preferují stahování před online sledováním.

Jiná analýza pod názvem „*Současná česká televizní a post-televizní publika: kvantitativní studie*“ z prosince 2020, jejichž autory jsou Jakub Macek a Iveta Jansová, uvádí specifika konzumace zájmových filmů a seriálů na legální a nelegální způsoby šíření z online zdrojů. Výzkum byl prováděn od listopadu 2019 do ledna 2020. Dotazníkové šetření se primárně zaměřovalo na mediální praxi spojenou s televizí a online sledováním filmů a seriálů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 4294 respondentů. Účastníci dotazníků odpověděli, že nejvíce využívají ke sledování audiovizuálních děl mobilní telefon, televizor, notebook a rádio. Přístup na internet má neustále či několikrát denně 81% oslovených, což je oproti roku 2014, kdy byl výzkum prováděn, téměř dvojnásobný nárůst. Frekvence sledování filmů a seriálů

také oproti roku 2014 vzrostla o procento v případě sledování vícekrát během dne a obvykle jednou denně.²²

Graf níže zobrazuje Technologie využívané ke sledování filmů a seriálů v roce 2014 a období 2019- 2020.

Graf 2: Využívané technologie ke sledování obsahu v meziročním srovnání

Zdroj: MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

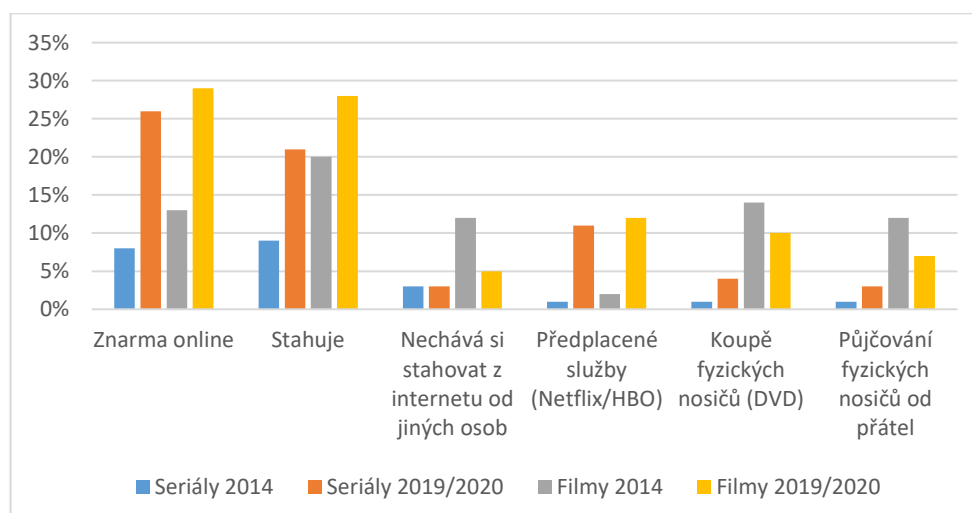
V případě technologie, které využívají ke sledování filmů a seriálů respondenti jsou následující. Seriály prostřednictvím televizního vysílání sledovalo v roce 2014 až 92% respondentů, filmy pak 90 %. V roce 2020 došlo k poklesu na 79 % u filmů a 77 % u seriálů. Sledování filmů prostřednictvím notebooku využívalo v roce 2014 8 % u seriálů, 14 % u filmů a 25% u seriálů a 28 % u filmů. Dále prostřednictvím monitoru připojeného k počítači v roce 2014 v případě seriálů pouze 4 % a filmů 8%. Mobilní telefon ke sledování filmů a seriálů v roce 2014 respondenti nevyužívali, v případě roku 2020 se již jednalo o sledování prostřednictvím mobilního telefonu o 11 % seriálů a 9 % filmů. V případě televize, na které byl připojen Netflix se jednalo o 14 % seriálů a 19 % filmů v roce 2020. V roce 2014 nebyla televize s připojením na Netflix využívána.²³

²² MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta. *Současná česká televizní a post-televizní publika kvantitativní studie* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://is.muni.cz/publication/1713736/report_-_tacr_2020_-_macek__jansova.pdf

²³ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta. *Současná česká televizní a post-televizní publika kvantitativní studie* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://is.muni.cz/publication/1713736/report_-_tacr_2020_-_macek__jansova.pdf

Zkušenosti s využíváním mimo televizních zdrojů filmů a seriálů respondentů jsou následující. Sledování zdarma online v roce 2014 využívalo 8 % dotázaných u seriálů, 13 % u filmů, v roce 2020 až 26 % seriálů a 29 % u filmů. V roce 2014 stahovalo seriály 9 % respondentů a filmy 20 %. V roce 2020 pak 21 % respondentů seriály a 28 % filmy. Služby jiných uživatelů např. známých, který díla stahují z internetu, využívalo v roce 2014 u seriálů 3 %, u filmů 12 % respondentů. V roce 2020 se jednalo o 3 % seriálů a 5 % filmů. Předplacené služby (Netflix, HBO) využívalo v roce 2014 pouze 3 % osob, nyní 23 % respondentů. V roce 2014 zakoupilo fyzické nosiče (DVD atd.) 15 % respondentů a v roce 2020 o procento méně.²⁴

Graf 3: Mimo televizní zdroje filmů a seriálů v meziročním srovnání

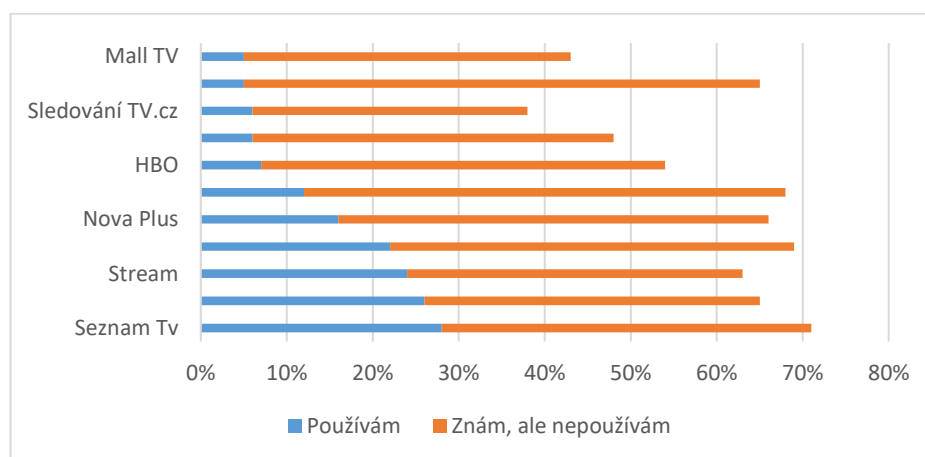
Zdroj: MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

Z pohledu věkových kategorií respondenti ve věku 18- 34 let v 53 % stahují obsah, 52 % sledují zdarma a ve 23 % mají předplacenou službu. Ve věku 35- 54 let pouze 36 % stahuje, 36 % sleduje online a 14 % využívá předplacenou službu a ve věku 55 let a více 18 % stahuje, 20 % sleduje online a 6 % má předplacenou službu. Z uvedeného pak plyne, že s věkem se počet uživatelů, kteří obsah stahují se snižuje.

²⁴ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta. *Současná česká televizní a post-televizní publika kvantitativní studie* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://is.muni.cz/publication/1713736/report_-_tacr_2020_-_macek__jansova.pdf

Sledování online služeb představuje oficiální služby např. Youtube, iPrima, neoficiální či nelegální šíření služeb atd. Respondenti nejvíce využívají v 28 % Seznam Tv, v 26 % iVysílání ČT, v 24 % Stream, v 22 % iPrima, 16 % Nova Plus, O2 Tv 12 %, HBO 7 %, Netflix 6 %, TVcz 6%, Voyo 5 % a Mall Tv 5 %. Až 43 % respondentů uvedlo, že suma za měsíční předplatné služeb se pohybuje mezi 100-300 Kč, cca 18 % z nich hradí 300- 500 Kč, 16 % méně než 100 Kč a 7 % více než 500 Kč.²⁵

Graf 4: Povědomost o online službách a jejich využívání

Zdroj: MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

1.5. Streamovací služby a jejich uplatnění v současné době

Streaming představuje technologii kontinuálního přenosu audiovizuálního materiálu mezi zdrojem a koncovým uživatelem prostřednictvím datového proudu. V aktuální době se streaming využívá především pro přenášení audiovizuálních materiálů po internetu tzn. webcasting, jenž může probíhat v reálném čase např. televize nebo rádio anebo na základě systému „video on demand“ např. YouTube. Aby mohlo docházet ke streamování videí pro více uživatelů, musí být zřízen streamovací server, jenž bude zajišťovat komunikaci s cílovými počítači a bude plynule přenášet data.

²⁵ MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta. *Současná česká televizní a post-televizní publika kvantitativní studie* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://is.muni.cz/publication/1713736/report_-_tacr_2020_-_macek__jansova.pdf

Nabídka streamovacích služeb obsahuje ověřené filmy, seriály a dokumenty, jenž uspokojí nejnáročnější diváky. Na základě měsíčního předplatné mohou uživatelé volně sledovat neomezený počet filmů a seriálů za měsíc. Streamovací služby nahrazují i běžné televizní vysílání např. neobsahuje komerční reklamy. K provozu streamovací služby je podstatné stabilní internetové připojení. Další výhodou je možnost sledování prostřednictvím řady zařízení, zejména tedy Smart Tv, osobní počítač, notebook, herní konzole jako je Xbox, Playstation či smartphonech, čímž se znatelně zvyšuje okruh uživatelů.

Zájem o streamovací služby neustále roste, zejména v souvislosti s pandemií COVID-19, kdy uživatelé zůstávají doma a snaží se nějakým způsobem krátit volný čas. A tak dochází ke konkurenčnímu boji mezi stávajícími společnostmi ale i novými vstupujícími, neboť toto odvětví se jeví jako ziskové. Zde dochází k vytváření tlaků na cenu např. cenově zvýhodněného uživatelského účtu, rozšíření nabídky filmů/seriálů či vytváření vlastní produkce.

K nejznámějším streamovacím společnostem v Česku patří i Vysílání České televize, Voyo Novy, Prima Play, Óčko, Televize Seznam nebo MALL TV. K zahraničním streamovacím službám patří zejména YouTube, Netflix, Amazon, HBO atd. Streamovací služby se odlišují na základě ceny, počtu nabízených produktů, dostupné kvality sledování, možnosti off-line sledování, vyzkoušení si produktu zdarma či možnosti českého jazyka. Rozhodující je také počet filmů a seriálů, který je nejrozsáhlejší. Možnou nevýhodu tvoří nedostupnost českého dabingu. Podstatné je také uvést fakt, že nabídka obsahu se odlišuje od země, ve které streamovací platforma působí např. jiná nabídka je filmů a seriálů pro USA a jiná pro Evropu atd.

Pokud uživatelé nechtějí zasílat každý měsíc poplatek za streamovací službu, mohou využít videotéky (VOD- Video on Demand), což představuje videopůjčovnu na dálku. Tyto technologie umožňují divákům vybírat si videa na dálku ze serveru. Na základě zákaznickovo výběru dojde k přehrání obsahu. V České republice existují VOD služby Aerovod, DAFilms a Edisonline. Každá z uvedených VOD se zaměřuje na jiný obsah. Aerovod je česká nejznámější VOD služba, která patří k filmové distribuční síti Aerofilms. Podstatnou část její filmotéky tvoří filmy distribuované pražskými kiny jako je Aero, Světozor a Bio Oko, brněnským Univerzitním kinem Scala a hradeckým Bio Centrální. Většina obsahu je v původním znění s českými

titulky, v případě dětských filmů pak s českým dabingem. Další VOD službou je DAFilms, jen je hlavním projektem festivalové sítě Doc Alliance, která nabízí platformu online distribuce dokumentárních a experimentálních snímků evropské kinematografie. Kromě dokumentů se DAFilms zaměřuje také na český obsah a to na základě spolupráce s Českým Lvem. Zejména se jedná o nabídku klasiky československé kinematografie. VOD služba Edisonline je k dispozici od června 2020 a zaměřuje se na světové festivalové filmy. Jedná se zejména o tituly z evropských festivalů z Cannes, Berlína nebo Benátek.²⁶

1.6. Představení streamovací služby Netflix

Předmětem výzkumu bude zjišťování informací týkající se využívání placených služeb od společnosti Netflix, a tak je podstatné tuto americkou společnost blíže představit. Jedná se o společnost poskytující placené sledování filmů a seriálů online, jenž je od roku 2016 dostupný již po celém světě (s výjimkou Číny, Sýrie a Severní Koreje). Společnost vznikla v roce 1997 v Kalifornii a své služby z pozice předplatitele začala poskytovat od roku 1999. V začátcích Netflix poskytoval filmy pouze na DVD nosičích, které byly rozesílány poštou a od roku 2009 využívá streamování přes internet.

Nabídka filmů a seriálů se průběžně mění a je také odlišná podle jednotlivých států. Netflix obvykle pro danou zemi poskytuje kolem 4,5- 6,5 tis. audiovizuálních děl. Nabídka pro Českou republiku tvoří až 6,2 tis. filmů, seriálů a dokumentů, což z Česka tvoří pátou zemi v žebříčku nejširší nabídky. Ve srovnání s konkurencí bylo uvedeno, že Netflix neposkytuje do také míry český dabing (oproti např. HBO). V roce 2020 tedy obsahovalo 506 titulů český dabing a 2 188 titulů české titulky.

²⁶ INTERGRAM. *Nejen Netflix či HBO GO sledování filmů online nabízí i české VOD služby*[online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.intergram.cz/nejen-netflix-ci-hbo-go-sledovani-filmu-online-nabizeji-i-ceske-vod-sluzby/>

Převážná většina obsahu je z jiné produkce, nicméně Netflix i sám financuje vlastní projekty.²⁷

V roce 2020 měla společnost celosvětově až 200 mil. předplatitelů, z toho v Česku se jedná o 250–300 tis. uživatelů. Pro sledování filmů a seriálů je nutné vytvoření registrace, která je první měsíc zdarma. Společnost nabízí několik druhů předplatného, jak uvádí tabulka níže.

Tabulka 1: Nabídka předplatného

Verze předplatného	Obrazová kvalita	Minimální rychlost internetu	Počet obrazovek současně	Počet stahování současně	Cena předplatného
Premium	Full HD (1920×1080 pixelů) 4K – Ultra HD (3840 × 2160 pixelů)	5 Mb/s Full HD 25 Mb/s Ultra HD	4	4	319 Kč/ měsíc
Standard	Full HD (1920×1080 pixelů)	5 Mb/s	2	2	259 Kč/ měsíc
Basic	HD Ready (640 x 480 pixelů)	3 Mb/s	1	1	199 Kč/měsíc

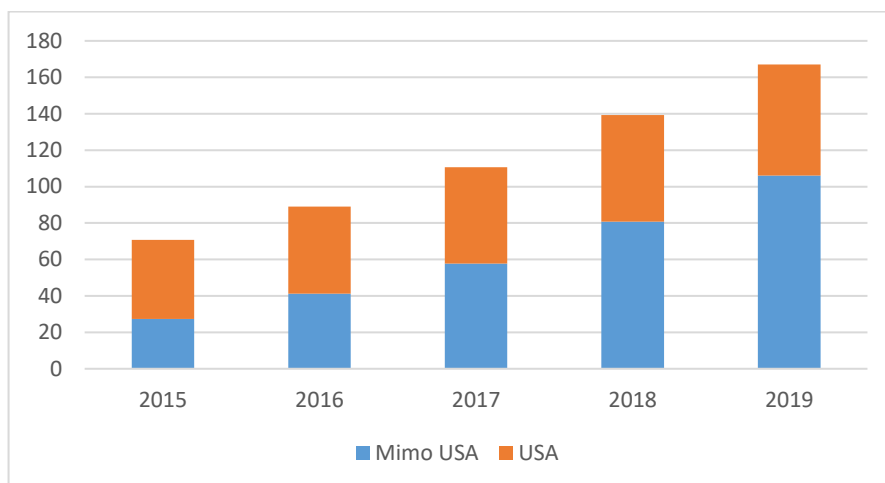
Zdroj: NETFLIX.cz. *Předplatné* [online]. 2021 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.netflix.com/cz/>

K silným stránkám společnosti Netflix bezesporu patří exponenciální růst, neboť za posledních deset let se stala vlivnou značkou v online streamování obsahu nejen v USA, ale na celém světě. Další konkurenční výhodou společnosti je její originalita v obsahu spočívající ve vlastní produkci seriálů např. Tiger King, Stranger things, Money Heist, Narcos, Mindhunter, Peaky Blinders a další. Díky vlastní produkci společnost zaznamenala výrazný nárůst uživatelů.

Netflix má globální zákaznickou základnu ve více než 190 zemích světa s více než 167 předplatiteli dává společnosti silnou vyjednávací sílu s filmovými studii na zajištění působivého obsahu. Graf níže zobrazuje vývoj zákaznické základny, kdy v roce 2015 tvořilo převážnou část uživatelů zákazníci z USA. Zlom nastal v roce 2018, kdy se Netflix rozšířil globálně.

²⁷ Netflix Global Search on uNoGS. *UNoGS.com* [online]. [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <http://unogs.com/countrydetail>

Graf 5: Expanze společnosti Netflix 2015–2019

Zdroj: BSTRATEGYHUB.com. *Netflix SWOT analysis* [online]. 2019 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://bstrategyhub.com/swot-analysis-of-netflix-2019-netflix-swot-analysis/>

Netflix je úspěšný díky své adaptabilitě na různé technologie poskytující streamování na všech zařízeních, která jsou připojená k internetu, tj. osobní počítače, mobilní zařízení, televizory atd. A bezesporu nabídku off-line streamování, jež zákazníci zejména poptávali, neboť své oblíbené filmy a seriály mohou sledovat při cestování. Díky uvedené reakci na rozvoj trendů se tak streamovací služby staly silnou konkurencí s nelegálním šířením obsahu.

K slabým stránkám streamovacích zařízení jsou bezesporu omezená autorská práva, neboť většina obsahu nebyla vytvořena přímo danou streamovací společností. Práva jsou převzatá od jiných studií a vyprší po několika letech a obsah přestane společnost nabízet. Případně se některé seriály a filmy objevují také na jiných platformách. Většina streamovacích společností nabízí jasně pevné ceny např. Netflix, jenž má tři úrovně předplatného: basic, standard a Premium. Zákazníci požadují přizpůsobení ceny s více možnostmi, což pak může vést ke stagnaci nových předplatitelů.

2. Metodologická část

Následující metodologická část se věnuje problematice definice výzkumného problému, cíle výzkumu a stanovení výzkumných otázek, popsání výzkumných metod, sběru a analýze dat.

2.2. Výzkumný problém

Bezesporu masové využívání internetu sebou přineslo revoluci v možnostech získávání audiovizuálních děl mezi uživateli. Nové technologie se velmi rychle rozšířily zejména mezi piráty, kteří si mezi sebou začali šířit nelegální obsah. Navzdory značným protestům ze strany vlastníků autorských práv a jejich oporou v autorském zákoně, je tento způsob distribuce audiovizuálních děl ve společnosti oblíbený. Vzhledem ke svému vývoji je stále více preferované stahování obsahu či sledování nelegálních streamovacích portálů.

Samotné řešení uvedené problematiky je složitější o to, že autorský zákon tyto definice přímo nepopisuje. Za nelegální se považuje šíření audiovizuálních děl ale jak je to s jejich stahováním pro vlastní potřebu, to už je otázka. Alespoň z hlediska právního systému ČR. V případě etiky se zcela jistě jedná o nevhodné jednání, které snižuje zisk tvůrcům audiovizuálních děl. Problém nastává v tom, že nabídka legálních způsobů sledování obsahu není tak v České republice rozšířená a uživatelům stále vzniká potřeba po stahování. Je ovšem možné poznamenat, že s příchodem streamovacích platforem se četnost stahování snížila.

Předmětem výzkumného problému je zjištění přístupů, názorů a návyků oslovených uživatelů v problematice internetového pirátství a změn, které nastaly s příchodem nových audiovizuálních služeb, jako jsou zejména streamovací společnosti. Obsahem výzkumu bude zjištění, do jaké míry nové technologie změnily přístup uživatelů k audiovizuálním dílům, jak se změnil jejich spotřebitelské potřeby a jak na danou problematiku nahlížení z hlediska právní a etického.

2.3. Cíl výzkumu a výzkumné otázky

Cílem výzkumu je zjištění, jakým způsobem se změnil spotřební návyky uživatelů se vznikem mediálních služeb na vyžádání. Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů byla zmapována motivace a způsoby konzumace obsahu a změna návyků

spotřebitelů. Výzkum byl zaměřen na problematiku důvodů přechodu od nelegálních k legálním zdrojům šíření a faktorů, které je ovlivňují.

Zjištěné informace pak mohou sloužit pro doplnění podkladů týkající se prevence v této oblasti zejména z hlediska pirátství audiovizuálních děl a také zvýšení informovanosti a motivace běžných uživatelů od využívání nelegálních zdrojů šíření k legálním, tedy placených televizí, což ve výsledku působí pozitivně na snižování kriminality v oblasti duševního vlastnictví.

Cílem bakalářské práce je odpovědět na následující výzkumné otázky:

- Jakým způsobem nové mediální služby na vyžádání ovlivnily spotřební návyky uživatelů?
- Jaké jsou hlavní faktory a motivy, které působí na chování spotřebitelů v oblasti výměny nelegálního šíření obsahu za legální.?
- Jaké preferují uživatelé služby v oblasti streamovacích zprostředkovatelů?
- Jaký zastávají postoj běžný uživatelé internetu k pirátství z hlediska etiky a jeho rozšíření ve společnosti?
- Jakým způsobem se odlišují aktuální data zjištěná výzkumem a data zjištěná prostřednictvím analýz. Změnily se návyky spotřebitelů?

2.4. Výzkumná metoda

Pro výzkum byl zvolen kvalitativní výzkum, neboť jeho cílem je zjištění problematiky, která se vlivem technologických jevů neustále rozvíjí. Kvalitativní přístup představuje proces zkoumání jevů a problémů v autentickém prostředí s cílem získání komplexního obrazu těchto jevů založených na hlubokých datech a specifickém vztahu mezi badatelem a účastníkem výzkumu. Záměrem výzkumníka, který provádí kvalitativní výzkum je pomocí celé řady postupů a metod rozkrýt a reprezentovat to, jak lidé chápou, prožívají a vytvářejí sociální realitu. Hlavní výhodou kvalitativního výzkumu je získávání detailnějších a obsáhlejších dat o zkoumaném problému, které není možné kvalitativními metodami zjistit. Dále také slouží pro

odhalování důležitých informací o jevech, o kterých nebylo shromážděno dostatečné množství dat.²⁸

V bakalářské práci bylo obsahem zkoumání vnímání problematiky ze strany uživatelů, a to zejména z hlediska jejich chování a uspokojování potřeb v návaznosti na vývoj internetu a rozšíření mediálních služeb. Hlavní podstatu zkoumaného problému tvoří zejména odpovědi na otázky co, proč a jak se uživatelé chovají a zda si uvědomují důsledky svého chování na společnost. Kvalitativní přístup byl zvolen zejména z důvodu své pružnosti, díky které je schopný reagovat na neočekávané jevy, které se mohou během výzkumu objevit.

Metodu zakotvené teorie je možné zařadit mezi klasické kvalitativní metody, jejíž cílem je vytvoření teorie. Výzkumník si klade cíl rozklíčování dat prostřednictvím různých postupů a zjistit informace za nimi. Za data jsou považována zejména rozhovory a pozorování. Metoda je využívána pro účely výzkumu jednání a motivace. Výchozím stupněm zakotvené teorie je určitý výzkumný problém, který definuje výzkumné otázky. Proces sběru a analýzy dat je stanovený na hledání pojmů, jenž se zkoumaného jevu týká.²⁹

2.5. Metoda sběru dat

Metoda sběru dat se týkala správného výběru respondentů, jehož cílem bylo vytvoření takového vzorku zkoumaných uživatelů, jenž budou reprezentovat populaci stanoveného problému, nikoliv celkovou populaci. Vzhledem k tématu byla zvolena cílová skupina respondentů od 20 do 30 let. Vzhledem k tomu, že se jedná o výzkum týkající se placené služby, je pravděpodobné, že tuto službu budou využívat spíše již pracující respondenti.

²⁸ STRAUSS, Anselm, CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. vyd. Brno: Boskovice, Albert, 1999, 196 s. ISBN 9788085834604

²⁹ STRAUSS, Anselm, CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. vyd. Brno: Boskovice, Albert, 1999, 196 s. ISBN 9788085834604

Sběr dat byl proveden prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s respondenty. Polostrukturovaný rozhovor představuje verbální dialog dvou osob, kde autor má připravený výčet otázek a témat, která budou během rozhovoru probírána. Jedná se o částečně řízený rozhovor s předem připravenými otázkami, které klade tazatel. Pořadí otázek se může na základě potřeby měnit. Znění otázek může tazatel pozměnit s přihlédnutím k znalostem respondenta a následně je doplnit o další otázky. Zpracování informací prostřednictvím této metody je jednodušší než u volného rozhovoru.³⁰

Všechny rozhovory byly prováděny prostřednictvím online formy video hovoru případně přes mobilní telefon s přihlédnutím na aktuální nařízení vlády týkající se pandemie COVID-19. Vzhledem k výběru věkové kategorie zkoumaného vzorku, bylo možné tuto formu rozhovoru uskutečnit, neboť všichni uživatelé mají pokročilé dovednosti při práci s moderními technologiemi. Volná forma rozhovoru byla dobře využitelná pro položení doplňujících otázek k dané problematice.

Rámec rozhovoru tvoří tematicky připravené okruhy problematiky, kde rozvinutí tématu záleželo na individuálních dovednostech, zkušenostech a zájmech oslovených respondentů. Otázky byly rozděleny do následujících oblastí podle zájmů, zkušeností, motivů a názorů týkající se dané problematiky. V případě video hovorů bylo možné rozhovory nahrávat přímo v aplikaci, kde byly patrné také nonverbální projevy respondentů.

2.6. Analýza dat

Data získaná prostřednictvím rozhovorů byla podrobena otevřenému kódování, kde prvním krokem při analýze dat je jejich rozbití na určit segmenty, jenž tvoří významový celek, jenž jsou pak dále konceptualizovány a analyzovány. Ve výzkumu je nutné kódovat „řádek po řádku“, tedy slovo od slova a zdokumentované rozhovory rozebrat na významové části a postupně seskupovat pojmy, které budou sloužit pro

³⁰ HARANTOVÁ, Lenka. *Vnímání sociální reklamy vysokoškolskými studenty*. 1: vyd. Praha: VeRBuM, 2014, 154 s. ISBN 9788087500521

tvorbu kategorií. Další fází kódování je tedy kategorizace, kde dochází k rozdělení pojmů podle významu do kategorií a subkategorií. Základem kategorií je určení jevu, který byl identifikován v průběhu kódování. Kategorie jsou pak následně rozvíjeny pomocí hledání jejich vlastností, jež jsou umisťovány na dimenzionálních škálách.³¹

Zakotvená teorie pak pokračuje axiálním kódováním, které představuje soubor postupů, prostřednictvím, jehož je možné vytvářet spojení mezi kategoriemi. Tyto spojení bylo možné vyhledat prostřednictvím obecného kódovacího paradigmatu, jež představuje podmiňovací vlivy, kontext, strategie jednání, interakce a následky. Postup je následující:³²

Obrázek 1: Obecné kódovací paradigma

Zdroj: STRAUSS, Anselm, CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. vyd. Brno: Boskovice, Albert, 1999, 196 s. ISBN 9788085834604

Analýzu zakončuje selektivní kódování, jehož cílem je nalezení ústřední kategorie a tu pak následně převést do vztahu se všemi ostatními kategoriemi. Ústřední kategorie musí být napojena na co možná největší počet kategorií, tzn. vyskytuje se v datech a rozšiřuje teorii.³³

³¹ STRAUSS, Anselm, CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. vyd. Brno: Boskovice, Albert, 1999, 196 s. ISBN 9788085834604

³² STRAUSS, Anselm, CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. vyd. Brno: Boskovice, Albert, 1999, 196 s. ISBN 9788085834604

³³ STRAUSS, Anselm, CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. vyd. Brno: Boskovice, Albert, 1999, 196 s. ISBN 9788085834604

3. Empirická část

3.2. Profil výzkumného vzorku

Provedeného výzkumu se zúčastnilo 10 respondentů s průměrným věkem 26 let. Bylo osloveno pět žen a pět mužů. Z uvedených respondentů jsou čtyři studenti/studentky a šest z nich zaměstnaný na hlavní pracovní poměr. Další ukazatel se věnuje využívané streamovací službě respondentů. Z uvedeného plyne, že respondenti využívají ve čtyřech případech Netflix a HBO GO současně, pouze Netflix ve čtyřech případech a dva respondenti nevyužívají žádné streamovací služby.

Tabulka 2: Charakteristika respondentů

Respondent	Pohlaví	Věk	Činnost	Streamovací služba
Respondent č. 1	Žena	22 let	Student	Netflix, HBO GO
Respondent č. 2	Muž	29 let	Zaměstnaný	Netflix, HBO GO
Respondent č. 3	Žena	20 let	Studentka	Netflix
Respondent č. 4	Muž	26 let	Zaměstnaný	Netflix, HBO GO
Respondent č. 5	Žena	29 let	Zaměstnaná	Netflix
Respondent č. 6	Žena	24 let	Student	Netflix
Respondent č. 7	Muž	28 let	Zaměstnaný	Netflix
Respondent č. 8	Muž	30 let	Student	Nevyužívá
Respondent č. 9	Žena	25 let	Zaměstnaná	Nevyužívá
Respondent č. 10	Muž	26 let	Zaměstnaný	Netflix, HBO GO

Zdroj: Vlastní zpracování (2021)

3.3. Rozbor polostrukturovaných rozhovorů

Pro účely výzkumu spotřebitelských návyků v oblasti audiovizuálních služeb bylo osloveno deset respondentů. Jejich možné odpovědi na otázky je možné analyzovat následovně.

- Četnost, preference a důvody sledování audiovizuálního obsahu

V rámci zjištěných odpovědí je patrná jasná preference seriálů před filmy a to zejména z důvodu delšího trvání, neboť zde dochází k delší dějové linii a zachází oproti filmům více do detailů např. podrobnějšímu popsání charakterů hlavních postav. Divák si zde vytvoří často citový vztah k postavám a příběhu. Preference respondentů je možné spatřovat v tom, že filmy jsou vnímány spíše jako určitá událost či kulturní zážitek, ovšem seriály jsou vhodné spíše k relaxaci.

Respondentka č. 4 uvádí tyto důvody popisuje podrobněji: „*Raději sleduji seriály, neboť jsou zábavnější. Epizody jsou kratší než film. Když mě film nezaujme, tak ho vypnu, seriál vždy shlédnu alespoň 2- 3 epizody, než se rozhodnu ho vypnout. Seriály sleduji každý den*“.

Respondentka č. 5 dodává, že: „*Dříve jsem sledovala raději filmy, které jsem spíše stahovala. Nicméně od té doby co využívám Netflix, tak sleduji spíše seriály téměř každý večer.*“

Zde je také patrný fakt, že respondenti se často rozdělují mezi výběrem seriálu či filmu podle nálady, jak uvádí respondent č. 9: „*Záleží na tom, na co mám chuť, většinou to kombinuji, někdy sleduji celý týden seriály a pak zase filmy. Je mi to v celku jedno.*“

Četnost ve sledování filmů/seriálů respondentů se ve většině případů pohybuje většinou každý den- několikrát týdně. Ovšem v jednom případě bylo uvedeno příležitostní sledování. Až sedm respondentů uvedlo, že preferuje sledování filmů/seriálů o samotě, neboť mají možnost vlastního výběru ve sledovaném obsahu. Dva respondenti, kteří sledují obsah s přítelem/ přítelkyní, preferují spíše sledování filmů, neboť se na výběru lépe shodnou. Třetí respondent má oproti předchozím respondentům odlišný názor: „*S partnerem sledujeme společně doma spíše seriály než filmy, protože jeden díl je kratší a raději shlédneme více epizod za sebou, než jeden film*“. K četnosti sledovanosti je možné ještě uvést fakt, že u mužů byla zjištěna vyšší sledovanost seriálů oproti ženám a v případě profese větší sledovanost u studentů oproti zaměstnaným respondentům.

- Výběr obsahu

Uvedená problematika se bude věnovat výběru žánrů seriálů/filmů a preferencí dotázaných. Zjišťovaným prvkem jsou také okolnosti, které upoutají dotázaný na obsah mimo jejich žánr a preference. Z uvedeného je patrné, že respondenti preferují více žánrů a nezaměřují se výhradně na jednu oblast.

Zajímavý pohled na výběr obsahu je z hlediska pohlaví. Ženy preferují převážně drama, detektivky/kriminální příběhy, romantické zaměření atd. Naopak méně preferují sitkomy a horory. Respondentka č. 5 uvádí následující: „*Nejraději mám mysteriózní a historické seriály. Také často sleduji dokumenty. Vždy si vybírám*

seriály/filmy i z důvodu zajímavosti naor. Historický podtext. Hlavně na základě upoutávky, recenze, reklamy a doporučení od Netflixu.“

Muži naopak více vyhledávají žánry jako je sci-fi, komedie, akční či fantasy obsah. Respondent č. 10 tvrzení doplňuje: „*Preferuji komedie, odreagování po práci nemusí se u toho moc přemýšlet. Většinou mě zaujme upoutávka nebo úvodní obrázek seriálu.*“ Muži naopak nevyhledávají romantické žánry.

Respondenti vybírají obsah zejména z hlediska hereckého obsazení, kvalitním a originálním zpracování obsahu, referencemi od přátel či influencerů na sociálních sítích. Informace o nových seriálech/ filmech se na sociálních sítích poměrně rychle, neboť zde uživatelé informují o obsahu, který je zaujal a svůj typ mají tendenci sdělit dál.

Je logické, že k nejčastějším zdrojům z hlediska získávání informací o nových seriálech/ filmech jsou sociální kontakty, zejména přátelé či kolegové v zaměstnání. Je zde patrná nízká účast respondentů na aktivním vyhledávání nového obsahu.

Respondent č. 9 uvádí: „*Seriál mě musí zaujmout anotací případně trailerem.*“ Upoutávky na nový obsah jsou součástí streamovacích zařízení, které je nabízí ke vzhlednutí svým uživatelům automaticky nebo je informují prostřednictvím emailu o přidání nového obsahu s odkazem na trailer. Tyto upoutávky mohou být umístěny na internet kdykoliv v podobě reklamy, která se spustí uživatelům automaticky např. před začátkem přehrávání jiného videa.

Kromě toho slouží jako zdroj informací také webové stránky zaměřené na hodnocení audiovizuálních obsahů jako je www.csfd.cz, která v současné době poskytuje nejobsáhlejší hodnocení, popisy a další přehledy o seriálech/filmech. Obrázek níže zobrazuje známý seriál Gangy z Birminghamu (v originálním znění Peaky Blinders) z produkce Netflixu. Zde je patrné hodnocení uživatelů, pořadí seriálu v žebříčcích nejoblíbenější/nejlepší seriál, herecké obsazení, popis jednotlivých sérií atd. Řada uživatelů pak v komentářích uvádí své vlastní hodnocení.

Obrazek 2: Hodnocení audiovizuálních děl

Uživatelská zóna
Přihlásit
Registrovat
Ztracené heslo

Hledat:
podrobné vyhledávání →

Novinky Televize Kíno VOD ^{new} DVD & Blu-ray Tvůrci Žebříčky Filmotéky Uživatelé Diskuze

Ochutnejte novou "ČSFD 2021" s rozšířenou sekcí "VOD" s přehledem filmů a seriálů lokálních VOD služeb :-)

Gangy z Birminghamu (TV seriál)
Peakay Blinders – Gangy z Birminghamu
Peakay Blinders

Krím / Drama
Velká Británie, 2013–2019, 28 h 54 min (Minutáž: 55–65 min)

Tvůrci: Steven Knight
Režie: Otto Bathurst, Tom Harper, Coim McCarthy, Tim Mielan... (více)
Scénář: Steven Knight, Toby Finlay
Kamera: George Steel, Simon Dennis, Peter Robertson, Laurie... (více)
Hudba: Dickon Hinchliffe, Martin Slattery, Paul Hartnoll, Martin Phillips, Anna Calvi
Hraji: Cillian Murphy, Sam Neill, Helen McCrory, Iddo Goldberg, Annabelle Wallis, Andy Nyman, Harry Kirtou, Paul Anderson, Joe Cole, Natasha O'Keefe, Hugh O'Brien, Benjamin Zephaniah, Tom Hardy, Tommy Flanagan, Charlotte Riley, Branwell Donaghey, Martin Askew, Lobo Chan, Harrison Vaughan, Henry Garrett, Kunjue Li, David Dawson, Finn Col... (více)
(další profese)

všechny plakáty (30)

Série (5) / Epizody (30)

- Série 1 (2013) - 6 epizod
- Série 2 (2014) - 6 epizod
- Série 3 (2016) - 6 epizod
- Série 4 (2017) - 6 epizod
- Série 5 (2019) - 6 epizod

91%
12. nejlepší seriál 62. nejoblíbenější seriál

Hodnocení uživatelů	Fanklub filmu
kleopatras	****
vorba	*****
KeuSpa	*****
Malty	*****
Enšpigi	*****
Cervenak	*****
Malarkey	****
T2	*****
gouryella	*****
MrHlad	*****
vsechna hodnocení (11 578)	všichni fanoušci (2 297)

Premiéry
V TV od: 12.09.2013 BBC

Zdroj: ČSFD.cz *Gandy z Birminghamu* [online]. 2021 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/330877-gangy-z-birminghamu/prehled/>

Výzkum provedený panem Mackem a paní Jankovou v roce 2020, jenž je zmiňován v teoretické části, uvádí jako častý zdroj informací o filmech a seriálech v roce 2014 časopisy a TV u 65 % respondentů, v roce 2019- 2020 to již bylo pouze 52 %. Změna byla zaznamenána i v případě referencí od známých, což uvedli jako klíčové i respondenti v rámci polostrukturovaných rozhovorů. V roce 2014 to bylo 35 % respondentů a v období 2019- 2020 nárůst na 39 %. V rámci srovnání využívání filmových a seriálových webů byl zaznamenán nárůst o 9 % na 26 %, což také vypovídá o návštevnosti ČSFD.cz.

- Zdroje audiovizuálního obsahu respondentů

V uvedené problematice dochází k analýze zdrojů, které dotázaní využívají ke sledování filmů/ seriálů a hlavní důvodů jejich výběru. Dotázaní ve většině případů uvedli streamovací služby jako je Netflix a HBO GO. Respondentka č. 1 uvádí jako využívané zdroje pro získávání/ sledování filmů a seriálů následující: „Netflix, HBO GO, kino, put lockers, webshare, hellspy, spousty filmů není na placených platformách, převážně staré nebo artové. Nejdříve jsem si myslela, že to není morální vůči umělcům, ale je horší filmy vůbec nevidět, než platit.“

Dotázaní se také shodují ve faktu, že hrazením streamovacích služeb podporují tvůrce a nemusí čekat delší dobu, než bude obsah stažen. K dalším faktorům patří pohodlnost respondentů, vysoká kvalita zvuku a obrazu, možnost volitelného výběru

dabingu a titulků. Streamovací služby dodávají k dispozici většinou celou řadu seriálu najednou. Respondenti také oceňují možnost přehrávání obsahu bez reklam.

Hlavní důvody, které vedou respondenty k využívání nelegálních zdrojů šíření, jsou následující. Někteří dotázaní uvedli, že to bylo z důvodu finanční stránky, neboť na hrazení předplatného nebyly volné finanční prostředky. Dále k nelegálnímu šíření obsahu přistupují tehdy, když filmy nebo seriály nejsou v rámci legálního šíření dostupné. Ač nabídka streamovacích služeb je obsáhlá, nepokrývá veškeré služby všech uživatelů. Respondent č. 3 uvádí, že nabídka streamovacích služeb pro jednotlivé státy se odlišuje, např. si nebude zakupovat extra členství pro Netflix v USA. K nelegálnímu šíření jsou často využívány servery www.uloz.to, uživatel stahují také často obsah přes torrenty, webshare, hellspy atd. Respondent č. 8, který nemá zřízení předplatné žádné streamovací služby dodává: *„Typicky torrenty, YouTube (legální unload dokumentů), případně kino. Pro sporadické uživatele mého typu nejsou k dispozici jiné legální cesty než DVD (zastaralý a s omezeními, nepřeskočitelnými reklamami atd.) nebo drahé předplatné platformy.“*

V otázce, jakým způsobem činnost nelegálního šíření působí na uživatele z hlediska etiky a vlivu na společnost, většina respondentů nevnímá nelegální šíření obsahu jako zločin a nad etickou stránkou se nepozastavují, jak uvádí respondent č. 2. Je možné tedy konstatovat, že respondenti volí předplacené streamovací služby z důvodu vlastního zájmu a uspokojení svých potřeb týkající jednoduchého přihlášení a spuštění přehrávání na více zařízeních, absence reklamy, dostupná a přehledná nabídka seriálů a filmů s kvalitním obrazem, zvukem, výběrem titulek/dabingu.

- Motivátory k využívání streamovacích služeb

Uvedená otázka se zabývala problematikou motivátorů, které respondenti mohou přesvědčit o výhodnosti placených streamovacích služeb. K největším motivátorů bezesporu patří velký výběr filmů a seriálů. Respondenti také oceňují, že nemusí čekat na stažení a mohou přehrávat obsah kdykoliv a že během přehrávání nejsou rušeni reklamami. V případě streamovací služby je garantována kvalita obrazu a zvuku včetně volitelných titulek či dabingu. V případě nelegálního šíření uživatel neví, v jaké kvalitě obsah stáhnul a zda bude možné obstarat titulky.

Jistým motivátorem je také sdílené předplatné, jak uvádí respondent č. 9: *„Pokud bych předplatila nějakou službu, bylo by fajn, kdybychom se na částku skládali ve*

vícero lidech, to znamená každý by měl přístup k této službě odkudkoliv a společně bychom se podíleli na platbě.“ U Netflixu je patrné, že při zakoupení jednoho předplatného, může sledovat současně obsah od 2- 4 osob. Často tedy v rámci ušetření úspor dochází ke sdílení uvedených účtů mezi rodinou nebo přáteli, kteří se pak na předplatné skládají.

Respondent č. 8 doplňuje: *„Ano, přemýšlel, nicméně služby cílí na zákazníky sledující filmy/seriály řádově více než já. K využívání by mě přesvědčila možnost platit menší částky za zhlédnutí konkrétního filmu místo předplatného celé platformy (či spíše mnoha platforem) s různou nabídkou.“*

- Kritéria výběru streamovací služby

Cílem bylo zjištění hlavních kritérií, podle kterých respondenti vybírají streamovací služby. Bezsporu k hlavním podnětům patří cena a nabídka obsahu. Respondenti velmi oceňují možnost zvolení si jednoho z možných členství na základě jejich požadavků na uspokojování potřeb. Velmi preferované je také sdílení uživatelských účtů mezi sebou navzájem a následně skládání se na předplatné. Původním záměrem společností bylo vytvoření účtů v jedné domácnosti, nicméně současná podoba probíhá ve sdílení spíše mezi přáteli.

Určitým kritériem je také popularita streamovací služby a její reklama na internetu a sociálních sítích, kde může oslovit celou řadu potencionálních uživatelů. Spotřebitelé většinou získají službu měsíc na zkoušku, kde si mohou vyzkoušet sledování obsahu a základní funkce služby. Bezsporu výhodou je propojenost zařízení, kdy uživatelé mohou sledovat obsah na televizi, počítači, tabletech i mobilním telefonu. Zařízení je také možné napojit na chytrou domácnost.

Respondent č. 5 uvádí následující kritéria: *„Cena, nabídka, snadný obsah, jednoduchá možnost hrazení a členství bez závazků.“* Členství bez závazků představuje hlavní výhodu streamovacích služeb, kdy je možné službu na jakoukoliv dobu deaktivovat a následně aktivovat dle potřeby uživatele. Platba za členství je prováděna každý měsíc stržením částky z účtu uživatele.

Tabulka níže zobrazuje srovnání streamovacích platforem z hlediska měsíčního předplatného, nabídky obsahu, kvality obrazu a zvuku, možnosti offline sledování, možnosti využití služeb zdarma na zkoušku či nabídka české jazyka. Dotázání

v rámci rozhovoru nejvíce upřednostňují streamovací službu Netflix, která sice v rámci srovnání je nejvíce nákladná, nicméně na základě dalších rozhovoru je patrné, že respondenti využívají sdíleného předplatného a tak se pro ně služba stává výhodnější. Co se týká nabízeného obsahu, tak Netflix má nejrozsáhlejší možnou nabídku titulů a to ve třech možnostech kvality, která se odvíjí podle zakoupeného předplatného. Navíc také nabízí až měsíc využití služby na zkoušku zdarma. Určitá nevýhoda je ovšem v dostupnosti českého dabingu. Ovšem téměř veškerý obsah má alespoň české titulky. Nicméně v rámci rozhovorů si žádný z dotázaných nestěžoval na omezenou nabídku českého dabingu, což je zřejmě v důsledku toho, že se jedná o mladé lidi, u kterých je předpoklad zvýšené jazykové vybavenosti.

Tabulka 3: Přehled nejznámějších streamovacích služeb

Streamovací služba	Měsíční předplatné od	Seriály/Filmy	Kvalita	Offline Sledování	Sledování na zkoušku	Čeština
Netflix	199, 259, 319 Kč	6000	SD, HD, 4K	ano	30 dní	45%
HBO	159 Kč	1600	SD, HD	ne	7 dní	100%
Amazon	155 Kč	800	SD, HD	ano	7 dní	10%
Aerovod	150 Kč	500	SD, HD	ne	ne	80%
TV Apple	139 Kč	50	SD, HD, 4K	ano	7 dní	90%

Zdroj: NÁKUPNÍ PRUVODCE.CZ. *Jak vybrat nejlepší streamovací službu* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.nakupniprurvodce.cz/jak-vybrat-nejlepsi-streamovaci-sluzbu.htm>

V Analýze od pana Macáka a paní Jansové za období 2019- 2020 bylo zjištěno, že respondenti jsou ochotni hradit měsíční částku za členství 100- 300 Kč ve 42 %, částku menší než 100 Kč v 16 %, částku od 300- 500 Kč v 19 % případech a vyšší než 500 Kč v 7 %.

- Využívané předplatné streamovacích služeb

V uvedené otázce bylo záměrem zjištění, jaké konkrétní služby/produkty respondenti u streamovací služby využívají a z jakého důvodu. Dotázaní nejčastěji uvedli, že využívají vícero streamovacích služeb, kde mají zřízené vlastní předplatné. Ve většině případů jsou ochotni investovat do předplatného celkem kolem 500 Kč/měsíc. Respondent č. 9 uvádí, že využívá: „*Placený účet pro čtyři zařízení za 319,-, tudíž na jednu domácnost připadá 80 Kč.*“ Tento trend je velice častý, neboť uživatelé ušetří finance, nicméně se do jisté míry jedná o obcházení společnosti. Například u Netflixu při zřizování předplatného spotřebitel potvrzuje, že další

přístupy budou využívat pouze členové jedné rodiny ve stejné domácnosti a nikoliv přátele, jako se tomu děje nyní.

- **Prevence před nelegálním šířením obsahu**

Záměrem bylo zjištění, zda podle dotazujících může využívání placených streamovacích služeb sloužit jako prevence proti nelegálnímu šíření online obsahu. Většina dotázaných se shodla na tom, že využívání legálních streamovacích služeb tvoří určitou prevenci proti pirátství. Ovšem za určitých předpokladů. Podle uvedených názorů by měly streamovací služby nabízet velký rozsah audiovizuálních děl, neboť pokud budou mít uživatelé dostatek obsahu, nebudou mít potřebu stahovat obsah, který je možné na internetu uložen.

Ovšem je také nutné poznamenat, že v případě nelegálního šíření mají uživatelé obsah k dispozici ve svém počítači po neomezenou dobu, což jim také snižuje kapacitu uložení. Nicméně streamovací služby obsah po nějakém čase mění. Zejména se jedná o obsah, který vytvořil jiná společnost. Častěji dochází ke změně filmové nabídky.

Respondent č. 5: *„Rozhodně, snadná dostupnost, obraz a zvuk je kvalitní, titulky je možné nastavit podle potřeby. Nevýhodou je omezená nabídka seriálů a filmů. Ano mohla, pokud bude nabízet atraktivní obsah za přijatelnou cenu.“*

K uvedenému se vyjádřili také respondenti, kteří mají protichůdné názory na věc a to zejména z důvodu, že streamovací společnosti nenabízí takový rozsah služeb a z toho důvodu si i řada uživatelů hradí několik členství u různých streamovacích služeb.

Respondent č. 4 oponuje následovně: *„Jako prevence určitě neslouží, spíše slouží k rozvoji pirátství, jelikož se jedná o placené služby, které nejsou sjednocené globálně.“*

Respondent č. 9 zase naráží na problematiku nedostatku finančních prostředků na hrazení předplatného: *„Jako prevence by to určitě sloužit mohlo, ale ne každý si může dovolit předplatit si takovou službu. A proto sáhnu po levnější variantě. Nedívám se na filmy/seriály tak často, aby pro mě byly předplatné služby rentabilní.“*

Respondent č. 8 je spíše občasný divák a domnívá se, že předplatné je pro stejné typy diváku nevýhodné. Podle něj, by byla prevence efektivnější, kdyby bylo možné platit

za jednotlivá shlédnutí zvlášť. Respondent č. 8: „ *V principu je lepší, schéma předplatných je ale extrémně nevýhodné pro občasně diváky. Prevencí jistě jsou, ale mnohem výraznější by to bylo, kdyby šlo platit za konkrétní shlédnutí místo předplatných, kdy navíc kvůli exkluzivitě je předplatné dražší.* “

- **Četnost šíření nelegálního obsahu v návaznosti na využívání streamovací služby**

Cílem rozhovorů bylo zjištění, zda respondenti i přes využívání streamovacích služeb nelegálně stahují obsah z internetu. Z uvedeného plyne, že počet nelegálního šíření uživatelé omezili na minimum (několikrát do měsíce). Obsah stahují pouze v nutných případech nebo pokud uvedený titul není dostupný přes streamovacího zprostředkovatele, viz. respondent č. 9: „*Momentálně už skoro vůbec, pouze pokud se jedná o film, který se nedá nalézt online, případně ho chci v lepší kvalitě a někdy vidět znovu.* “

- **Změna spotřebitelského chování**

Problematika se zabývá změnou spotřebitelského chování dotázaných před začátkem využívaných služeb a po jejich aktivním užívání. Rozhovor se týkal také zjištění, zda respondenti sledují více filmy nebo seriály a případně zda změnili preference v žánrech. U devíti dotázaných se zvýšila sledovanost filmu a seriálů. Více preferované jsou seriály. Respondent č. 6 doplňuje: „ *Ano, méně stahuji, více využívám placenou službu, je to pohodlnější. Častost se nezměnila, snad jen rychlost shlédnutí seriálu, protože většina jich je na Netflixu rovnou celá. Což u seriálu v TV není.* “

Rozhodující je také typ zařízení, které je používáno pro sledování. Respondent č. 10 vysvětluje: „ *Ano, ale ne tolik sledujeme seriály častěji a je větší výběr a hlavně pohodlnější u TV než u PC.* “ Streamovací služby je jednoduché spustit na celé řadě zařízení jako je mobilní telefon, počítač, tablet nebo právě televize prostřednictvím aplikace je možné také spuštění přes chytnou domácnost.

Výběr žánrů se změnila pouze u třech dotázaných. Respondent č. 5 uvádí následující: „ *Rozhodně. Sleduji více filmy a seriály, neboť jsou snadněji dostupné a nemusím čekat, než se stáhnou. Nyní sleduji filmy a seriály s přidanou hodnotou. Dříve to byli spíše komedie, romantické filmy a akční filmy.* “

Respondent č. 3: „ *Seriály/filmy sleduji stejně často. Sleduji trochu jiné žánry, zaměřuji se více na true crime filmy/seriály než před využíváním placené služby.* “

Respondent č. 1: „ *Když hledám film nebo seriál snažím se za to nejdříve zaplatit a pak hledám pirátsky. Zaměřuji se na stejné žánry, občas vybočím z oblíbených titulů.* “

3.4. Shrnutí výsledků výzkumu

Výzkum, který byl realizován prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů se zúčastnilo deset respondentů. Charakteristika výzkumného vzorku je následující. Jednalo se o pět žen a pět mužů ve věku od 22-30 let, z nichž šest je zaměstnaných na hlavní pracovní úvazek a pět ještě studuje vysokou školu. Z oslovených osob osm využívá streamovací službu (pouze Netflix ve čtyřech případech a kombinaci Netflixu a HBO GO také ve čtyřech případech) dva z uvedených streamovací služby nevyužívá.

Z výzkumu je patrné, že v rámci zřízení placené streamovací služby došlo u uživatelů ke změně jejich spotřebního chování. Uvedené se projevuje zejména v četnosti sledování, která se zvýšila. Dotázaní sledují obsah většinou každý den/ několikrát týdně. Z uvedeného je také patrné, že preferují sledování seriálů před filmy, neboť seriály nabízí delší dějovou linii, obsáhlejší charakteristiky postav atd. Sledování seriálů respondenti vnímají spíše jako relax, oproti filmům, které jsou spíše kulturním zážitkem.

Na seriály preferují respondenti dívat se sami, na filmy s partnerem. V případě výběru obsahu byly zaznamenány rozdíly v pohlaví, neboť ženy preferují spíše drama, historii, detektivky/kriminální případy a romantickou tematiku. Naopak nevyhledávají sitkomy a horory. Muži se zaměřují spíše na komedie, neboť jim poskytují větší možnost odreagování se po náročném pracovním dni. Návyky spotřebitelů z hlediska žánrů se příliš nezměnily. Téměř ve všech případech sledují stále stejnou tematiku. Nicméně byl zaznamenán větší zájem o dokumenty, kterých např. Netflix nabízí celou řadu.

Dotázaní uvedli, že pro výběr obsahu je pro ně rozhodující doporučení od známých či vlivných osob na internetu např. influencerů. Z uvedeného tedy plyne, že největším zdroje pro šíření hodnocení obsahu jsou sociální kontakty a také se jedná o snadno

získatelné informace. Další možností jsou webové stránky zaměřující se na hodnocení obsahu, nicméně zde již musí uživatel provést určitou aktivitu. Samotné streamovací společnosti si vytváří reklamu obsahu sami, prostřednictvím trailerů, které uživatelům automaticky doporučuje ke zhlédnutí. V případě Netflixu dochází přímo k vyhodnocení zájmů uživatele a následné doporučení ze strany služby další tituly ke sledování.

Jak bylo uvedeno, osm respondentů využívá placené streamovací služby a dva respondenti nikoliv. Respondenti využívající placené služby uvedli, že ikdyž za služby platí, tak občas stahují obsah z internetu, ovšem pouze sporadicky např. 1-2 do měsíce, a to zejména z následujících důvodů. Jedná se zejména o výši poplatku spojenou se členství, jelikož někteří uživatelé nejsou tak aktivní, aby se jim služby vyplatila. Dalším důvodem je nedostatečný obsah na streamovacích platformách, který se navíc dost často mění, a to z důvodu práv, které mají společnosti uzavřené se studii. Vzniká zde konkurenční boj mezi streamovacími platformami, neboť kromě obsahu, který si vytvořili sami ve vlastní produkci, nabízí obdobné filmy a seriály.

K oblíbeným webovým stránkám, kde dochází k šíření nelegálního obsahu, patří Uloz.to, torrenty, Webshare, Hellspy atd. Naopak repospondenti nezmínili žádné streamovací služby, které nelegálně šíří obsah. Ovšem je nutné dodat, že streamovací služby podali hromadně žalobu proti uvedeným distributorům, kteří pak činnost ukončili. V rámci České republiky se jednalo o Topserialy.to, přezdívané také jako „Netflix pro chudé“. Údajně zmiňovanou stránku pravidelně navštěvovalo až půl mil. Čechů.

Respondenti se ohledně stahování obsahu z internetu necítí provinile. Ovšem uvědomují si podstatnost etické stránky a zisk, o který připravují audiovizuální společnosti. Nicméně osm respondentů se ke stahování obsahu z internetu uchylují až v případě, že konkrétní obsah legální zdroje neobsahují.

K hlavním motivátorům, které působí na respondenty vedoucí ke zřízení placených streamovaných služeb patří zejména velký obsah filmů a seriálů, jenž jsou okamžitě k dispozici bez stahování, ve vysoké kvalitě obrazu a zvuku s možností volitelného dabingu či titulek. Zde je možné doplnit, že zájmu českých uživatelů o Netflix rostlo pomaleji, a to z důvodu absence českého jazyka, která byla rozšířena až v roce 2019.

Oproti tomu HBO GO sice nabízí menší obsah ale téměř vždy s nabídkou českého dabingu. Jistým motivátorem je také možnost sdíleného předplaceného účtu např. Netflix nabízí za cenu 319 Kč/měsíc možnost sledování až čtyř osob ve stejný čas. Předplatné pak vychází na jednu osobu cca 80 Kč. Ovšem v uvedeném předplatném jeden respondent spatřuje nevýhodu, a to zejména z důvodu, že není aktivním sledujícím, a naopak by raději uvítal možnost hrazení jednorázových částek za konkrétní tituly, jako je to v případě video půjčoven.

K hlavním kritériím, podle kterých dotázaní streamovací službu zvolili, patří nabídka obsahu a cena. Rozhodující je také popularita streamovací služby, kterou respondentům doporučilo okolí. Určitým důvodem je také možnost snadného hrazení služby prostřednictvím platební karty, nezávazné členství, které je možné kdykoliv pozastavit a znovu obnovit. Pro potencionální členy je také výhodná možnost vyzkoušení si služby na zkoušku po určitou dobu např. Netflix nabízí až 30 dní zdarma. V případě nákladů, které jsou spojené se členstvím, respondenti, kteří využívají členství u dvou streamovacích služeb (Netflix a HBO GO) hradí kolem 300-500 Kč za oba účty. Z toho plyne, že využívají spíše standardní kategorii členství. Další skupinu tvoří uživatelé, kteří se na členství skládají s dalšími uživateli a hradí tak za jedno sledovací zařízení kolem 80 Kč.

Podle respondentů předplatné streamovacích služeb do určité míry představuje určitou prevenci proti šíření nelegálního obsahu. V případě, že streamovací služby budou nabízet dostatečně velký obsah filmů a seriálů, a tak budou mít uživatelé dostatek obsahu a nebudou mít potřebu stahovat. Jeden z respondentů v uvedeném prevenci nespátřuje. Právě naopak se domnívá, že spíše slouží k rozvoji pirátství, neboť se jedná o placené služby, které navíc nejsou sjednocené globálně, což znamená, že každá platforma upravuje obsah podle lokality konkrétní země. Jiní s respondentů uvádí, že prevence by byla účinnější, kdyby zájemci hradili za jednotlivé tituly zvlášť, nikoliv v rámci měsíčního předplatného.

Závěrečná oblast se respondentů dotazovala, jaká je jejich četnost stahování obsahu na internetu po zavedení streamovací služby a jak se změnili jejich návyky. Z uvedeného je patrné, že počet stahování dotázaní eliminovali pouze na nutné případy. Změny spotřebitelského chování je možné spatřovat následující. V první

radě se zvýšila celková sledovanost obsahu, více u seriálů než u filmů. Výběr žánrů se rozšířil pouze u třech dotazujících, ostatní své návyky nezměnili.

Závěr

Bakalářská práce na téma Kvalitativní výzkum internetového pirátství v kontextu nástupu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání se věnovala v rámci Empirického výzkumu zjištění, jakým způsobem se změnila spotřební návyky uživatelů se vznikem mediálních služeb na vyžádání. Naplnění cíle uvedeného výzkumu bylo nejdříve potřebné se seznámit s problematikou v teoretické rovině, a to v oblasti duševního vlastnictví, autorského práva, společenského hlediska padělání duševního vlastnictví a v neposlední řadě také uplatněním streamovacích služeb v současné době.

Metodologická část práce popisovala výzkumný problém, výzkumné metody, metodu sběru dat a analýzu dat. Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů došlo k zmapování motivace a způsobů konzumace obsahu oslovených uživatelů. Výzkum se primárně zaměřoval na změnu spotřebitelských návyků oslovených respondentů v důsledku přechodu od nelegálních zdrojů k nelegálním zdrojům šíření obsahů a faktorů, které je ovlivnily. Polostrukturovaných rozhovorů se zúčastnilo deset respondentů z toho pět mužů a pět žen ve věkovém rozmezí 22- 30 let z toho šest zaměstnaných na hlavní pracovní poměr a čtyři studenti. Osm z uvedených respondentů aktivně využívá placené služby streamovací společnosti Netflix či HBO GO, dva z uvedených služby nevyužívají.

Nové mediální služby na vyžádání ovlivnily spotřební návyky uživatelů následujícím způsobem. Zejména se zvýšila četnost sledování obsahu, a to každý den/několikrát týdně. Dotázaní sledují více seriály než filmy, a to z důvodu, že mají delší časovou linii, více postav atd. Uživatelé také preferují dívání se na seriály o samotě, na filmy pak s partnerem, a to z důvodu, že je kolikrát obtížné nalézt společné priority pro shodu ve sledování obsahu. Z hlediska žánrů týkající se sledovaného obsahu k velkým změnám u uživatelů nedošlo. Ženy preferují stále spíše romantické, detektivní/kriminalistické, mysteriózní či historické žánry. Muži zase spíše komedie, sci-fi či akční obsah. Uživatelé také uvedli, že díky vyžívání streamovacích platform méně stahují obsah. Nicméně podle dotázaných tyto platformy nenabízejí dostatečný obsah zejména dokumentů, starších titulů nebo festivalových záležitostí, a tak se uchylují ke stahování. Nicméně počet stahování obsahu omezili až na 1-2 do měsíce.

K hlavním faktorům a motivům, které působí na chování spotřebitelů v oblasti výměny nelegálního šíření obsahu za legální, je možné uvést následující. K hlavním motivátorům patří bezesporu nabídka obsahu, ač respondenti vyjádřili určitou nespokojenost s nabídkou. Streamovací společnosti obsah navíc obměňují po určité době a nabízí také tituly z vlastní produkce, které jsou dostupné takřka neomezeně. Dotázaní také nemusí čekat, až se obsah stáhne, mohou si jej pustit ve vysoké kvalitě s rozsáhlou nabídkou titulků či českého dabingu, který ovšem není tak rozšířený např. v případě Netflixu. Navíc streamovací služby nabízí také sledování obsahu offline z více zařízení např. mobilu, počítače, televize. Klíčová je také cena streamovací služby, ovšem uživatelé často sdílejí účty k jednotlivým sledovacím zařízením, a tak platí méně peněz za služby. Určitým motivem jsou také reklamy, upoutávky a trailer na obsah, ovšem jako účinnější způsob šíření informací o titulech prostřednictvím sociálních kontaktů.

V oblasti placených streamovacích služeb dotázaní uživatelé preferují převážně streamovací službu Netflix, případně jako další službu využívají HBO GO a to z důvodu, že Netflix nenabízí veškerý požadovaný obsah. Netflix má oproti HBO GO řadu výhod. Zejména nabízí obsáhlejší nabídku titulů a to až 6000 oproti HBO GO, která nabízí 1600 titulů. Dále Netflix nabízí vyšší kvalitu obrazu a zvuku SD, HD, 4K a sledování offline, které HBO GO neposkytuje. U Netflixu je také obsáhlejší nabídka možnosti členství, které často uživatelé sdílejí mezi sebou. Výhoda HBO GO oproti Netflixu je v tom, že nabízí větší obsah českého dabingu, což český divák zejména ve středních letech preferuje více, neboť nechtějí číst titulky. Ovšem jeden z dotázaných, který streamovací služby nevyužívá, uvedl, že by od streamovacích sprostředkovatelů uvítal hrazení jednorázového poplatku za shlédnutí obsahu, tak jako to je u online videopůjčoven, neboť není tak častým sledovatelem a měsíční předplatné se mu nevyplatí.

V případě etiky spojené se šířením nelegálního obsahu a zejména jeho stahováním mají respondenti následující názory. Většina z oslovených se shoduje na názoru, že z hlediska etického je stahování obsahu nemorální, neboť tím tvůrci přicházejí o zisk. Ke stahování obsahu se ovšem uchylují až v případě, kdy obsah, který chtějí vidět, není k dispozici u legálních sprostředkovatelů. S příchodem streamovacích služeb se frekvence stahování snížila na minimum. Většina respondentů také spatřuje určitou prevenci proti pirátství s příchodem streamovacích služeb. Ovšem jeden respondent

uvedl zajímavý fakt, že se domnívá, že streamovací služby naopak pirátství podporují, jelikož nenabízí veškerý obsah a jsou to placené služby. Také se nabídka obsahu v jednotlivých zemích odlišuje. Nesourodost placeného obsahu pak motivuje piráty k šíření nelegálního obsahu na internetu.

Závěrem dochází ke srovnání, do jaké míry se odlišují zjištěné informace z provedeného výzkumu a již aktuálních dat z analýz, která jsou volně přístupná a týkají se následující problematiky. Dojde ke srovnání dat z analýzy v období duben 2018 a červen 2019 u 80 respondentů s průměrným věkem 31,46 let a výzkumu, který byl proveden v lednu 2021 u 10 respondentů ve věkové skupině 22-30 let. V případě analýzy bylo zjištěno, že hlavní motivací respondentů je anatomie volby, tzn., že respondenti si chtějí udržet větší kontrolu nad audiovizuálním obsahem. Dále výběr obrazu, zvuku, jazykových možností a kontrola nad volnou obsahů. V případě výzkumu patří k motivátorům zejména výběr obsahu, možnost přehrávání obsahu ihned bez nutnosti čekání, než se obsah stáhne z internetu. Dále absence reklam, garance kvality obrazu, zvuku a jazyka či předplatné a výhodnější cena.

Na základě provedené analýzy je zřejmé, že respondenti vybírají zdroj na základě své finanční situace, své jazykové vybavenosti a snadného přístupu k obsahu. Ovšem jako nejdůležitější prvek je možné uvést potřebu konkrétní obsah shlédnout. Tato potřeba je ovlivněna individuálním postojem každé osoby k obsahu. Rozhodující jsou také sociální kontakty, které o obsahu informují dále a zvyšují tak jeho popularitu což bylo uvedené i u respondentů v rámci výzkumu.

Postoj respondentů v analýze vůči stahování je následující. Respondenti stahují obsah, pokud ho potřebují a není dostupný z legálních zdrojů, čímž se shodují s respondenty z výzkumu. Někteří respondenti uvedli, že obsah stahují, jelikož je primárně zdarma. Na rozdíl od respondentů z výzkumu se necítí provinile. Jako zdroje získávání filmů a seriálů uvádí sledování zdarma a stahování. Předplacené služby streamovacích platform jsou až na třetím místě. Respondenti z výzkumu pak ve většině případů využívají zejména placené služby a jako doplněk stanování, když obsah není dostupný.

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

IDNES.cz. *Lidé kvůli koronaviru víc nelegálně stahují filmy i seriály typu Ulice*. [online]. 2021 [cit. 2020-03-20]. Dostupné z https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/koronavirus-filmy-stahovani-internet-pirastvi.A200320_105909_ekonomika_bur

FILMY NEJSOU ZADARMO. *O pirátství*. [online]. 2021 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.filmynejsouzadarmo.cz/cs/o-pirastvi/>

JETMAR, J. *Češi objevují předplatné filmů a seriálů pozvolna*. [online]. 2020 [cit. 2021-01-05]. Dostupné <https://www.mediar.cz/cesi-objevuji-predplatne-filmu-a-serialu-pozvolna/>

JEŽEK, Jiří a kolektiv. *Prosazování práv z duševního vlastnictví* [online]. 2003 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <http://www.dusevnivlastnictvi.cz/images/dokumenty/prosazovanipravdusevnivlastnictvi.pdf>

MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta MACKOVÁ, Alena, Žádník, Štěpán. *Analýza podmínek pohybu českých spotřebitelů mezi zdroji s legálně a nelegálně šířeným audiovizuálním obsahem* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/1576856>

MACEK, Jakub, JANSOVÁ, Iveta. *Současná česká televizní a post-televizní publika kvantitativní studie* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://is.muni.cz/publication/1713736/report_-_tacr_2020_-_macek___jansova.pdf

INTERGRAM. *Nejen NEtflix či HBO GO sledování filmů online nabízí i české VOD služby* [online]. 2020 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.intergram.cz/nejen-netflix-ci-hbo-go-sledovani-filmu-online-nabizeji-i-ceske-vod-sluzby/>

Literatura

HARANTOVÁ, Lenka. *Vnímání sociální reklamy vysokoškolskými studenty*. 1.:vyd. Praha: VeRBuM, 2014, 154 s. ISBN 9788087500521

CHMELÍK, Jan, BRUNA, Eduard. *Hospodářská a ekonomická trestná činnost*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015, 202 s. ISBN 978-80-7408-109-5.

KOUKAL, Petr. *Autorská práva a práva související v daňových souvislostech*. 1. vyd. Praha: ANAG, 2011, 247 s. ISBN 9788072636877

ŠALOMOUN, Michal. *Ochrana názvů, postav a příběhů uměleckých děl*. 1.vyd. Praha: C H Beck, 2009, 180 s. ISBN 9788074000973

STRAUSS, Anselm, CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. vyd. Brno: Boskovice, Albert, 1999, 196 s. ISBN 9788085834604

ŠULC, Petr, BARTOŠ, Aleš. *Elektronická kniha: Autorské právo v otázkách a odpovědích*. 2. vyd. Praha: Pierot, 2012, 233 s. ISBN 978-80-735-3223-9

VÁCHAL, Jan, VOCHOZKA, Marek a kolektiv. *Podnikové řízení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2013, 688 s. ISBN 9788024786827

Seznam tabulek

Tabulka 1: Nabídka předplatného	22
Tabulka 2: Charakteristika respondentů.....	29
Tabulka 3: Přehled nejznámějších streamovacích služeb	35

Seznam Grafů

Graf 1: Vybrané postoje ke stahování a sledování zdarma v období 2019- 2020....	15
Graf 2: Využívané technologie ke sledování obsahu v meziročním srovnání.....	17
Graf 3: Mimo televizní zdroje filmů a seriálů v meziročním srovnání.....	18
Graf 4: Povědomost o online službách a jejich využívání	19
Graf 5: Expanze společnosti Netflix 2015- 2019	23

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obecné kódovací paradigma	28
Obrázek 2: Hodnocení audiovizuálních děl	32

Seznam příloh

1. <Polostrukturované rozhovory>

1. <Polostrukturované rozhovory>

1. Uveďte prosím váš věk a čím se aktuálně zabýváte např. studium, zaměstnání atd.
2. Sledujete raději filmy anebo seriály? Z jakého důvodu a jak často?
3. Jaký žánr filmů a seriálů nejčastěji vyhledáváte a proč? Preferujete některý žánr více než jiný? Z jakých okolností by vás zaujal film/seriál z oblasti, kterou nevyhledáváte např. reklama, působivá upoutávka atd.?
4. Jakým způsobem se dostáváte k filmům a seriálům a proč takový způsob využíváte? Máte zkušenosti se stahováním filmů/seriálů z internetu či sledování online: A co vás k tomu vedlo? Jak na vás působí tato nelegální činnosti z hlediska etiky a vlivu na společnost?
5. Přemýšlel/a jste o nelegálním sledování filmů/seriálů prostřednictvím placené služby? Jaké motivátory by vás přesvědčily o výhodnosti jejího využívání a případném zřízení služby?
6. Podle jakých kritérií jste vybíral/a streamovací službu např. cena, nabídka filmů/seriálů, uživatelsky přijatelný obsah a menu, smluvní podmínky, možnost odstoupit od smlouvy, rozsáhlá nabídka dabingu a titulek atd.?
7. Jaké konkrétní služby využíváte u streamovací služby? Využíváte členství? Proč ano a kolik Vás stojí, proč ne?
8. Je podle vás využívání streamovacích služeb lepší než stahování filmů/seriálů z internetu a z jakého důvodu? Myslíte si, že tato služba by mohla sloužit jako prevence proti pirátství?
9. Stahujete filmy a seriály z internetu o přesto, že máte zřízený účet u streamovacího poskytovatele? Případně, jak často?
10. Změnilo se vaše spotřebitelského chování před začátkem využívání placených služeb a po? Pokud ano tak v jaké formě. Sledujete filmy/seriály častěji než dříve? Zaměřujete se na jiné žánry než dříve atd.

NÁZEV:

Kvalitativní výzkum internetového pirátství v kontextu nástupu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (Netflix)

AUTOR:

Markéta Štefková

KATEDRA:

Katedra divadelních a filmových studií

VEDOUCÍ PRÁCE:

doc. Mgr. Pavel Zahrádka, Ph.D.

ABSTRAKT:

Bakalářská práce na téma Kvalitativní výzkum internetového pirátství v kontextu nástupu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání si klade za cíl zjistit faktory a motivace, které působí na změnu chování spotřebitelů, jenž vede od nelegálního šíření obsahu k legálnímu. Bakalářskou práci je možné rozdělit na tři části. Teoretická část se zabývá uvedením do problému v oblasti duševního vlastnictví, autorského práva, společenského hlediska padělání duševního vlastnictví a uplatnění streamovacích služeb v současné době. Druhá metodologická část se zabývá definicí výzkumného problému, cílem výzkumu, metodikou sběru dat a jejich analýzou. Třetí neboli Empirická část se věnuje samotnému popsání výzkumného problému, rozбором polostrukturovaných rozhovorů. Závěrem dojde k uvedení zjištěných výsledků provedeného výzkumu v rámci srovnání s již zveřejněnými analýzami z dané oblasti.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Audiovizuální díla, Kvalitativní výzkum, nelegální šíření médií, streamovací služby

TITLE:

Qualitative research on internet piracy in the context of the advent of audiovisual on-demand media services (Netflix)

AUTHOR:

Markéta Štefková

DEPARTMENT:

The Department of Theatre, and Film Studies

SUPERVISOR:

doc. Mgr. Pavel Zahrádka, Ph.D.

ABSTRACT:

The bachelor's thesis on the topic Qualitative research on Internet piracy in the context of the advent of audiovisual media services on demand aims to identify the factors and motivations that affect the change in consumer behavior, which leads from illegal distribution of content to legal. The bachelor thesis can be divided into three parts. The theoretical part deals with the introduction to the problem in the field of intellectual property, copyright, the social aspect of counterfeiting intellectual property and the use of streaming services at present. The second methodological part deals with the definition of the research problem, the goal of the research, the methodology of data collection and their analysis. The third or Empirical part deals with the description of the research problem itself, the analysis of semi-structured interviews. Finally, the results of the research will be presented in comparison with already published analyzes in the field.

KEYWORDS:

Audiovisual works, Qualitative research, illegal media distribution, streaming services